4 000 000 ТОННА ТАЙЁР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 202 (8442). 23 октябрь, 1984 йил ● СЕШАНБА | Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «Арманистон республика партия ташкилотида КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда таъкидлаб ўтиладики, Арманистон Компартияси Марказий Комитети, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари партия XXVI съездининг, Марказий Комитет 1983 йил июнь Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмаларини бажара бориб, идеология, оммавий-сиёсий ишларни муайян даражада яхшилашга эришдилар. Бу ишнинг илмий савияси, таъсирчанлиги оширилмоқда, турмуш билан, социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этиш билан алоқаси мустаҳкамланмоқда. Меҳнаткашларнинг ишлаб чиқариш ва жамоат активлиги ошмоқда. Саноатда, қишлоқ хўжалигида, транспортда, халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришда беш йиллик топшириқлари бажарилмоқда.

Партия комитетларининг омма билан алоқалари кенгаймоқда ва мустаҳкамланмоқда. Республикада соғлом маънавий-сиёсий муҳит ҳукм сурмоқда. Ғоявий-тарбиявий иш меҳнат коллективларида тобора кўпроқ марказлаштирилмоқда. Ишлаб чиқариш бригадаларининг 70 процентида партия группалари ташкил этилган ёки партия ташкилотчилари ишлаб турибди. «Масис», «Армэлектромаш» ишлаб чиқариш бирлашмалари, Ленинакан тўқимачилик комбинати, математика машиналари илмий-тадқиқот институти, Абовян районидаги Куйбишев номли колхоз, Эчмиадза районидаги Баграмян номли совхоз партия ташкилотлари ва бошқа партия ташкилотлари сиёсий тарбия, халқ хўжалик

(Давоми иккинчи бетда).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1984 йил 20 октябрда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XVII пленуми бўлди. «Партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль ва апрель Пленумларининг қарорлари ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмалари асосида партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасида республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарори қандай бажарилаётганлиги ҳақида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Б. Усмонхўжаев доклад қилди.

Музокараларда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, Навоий область партия комитетининг биринчи секретари В. П. Есин, Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси В. А. Хайдуров, Нишон районидаги Ч. Бегимқулов номли совхоз бригадири А. Н. Носирова, ёзувчи К. Нўъмонов (Яшин), «Узбекшахтострой» қурилиш тресги ғишт терувчиларининг бригадири Д. А. Зазулин, Ленин район партия комитетининг биринчи секретари Х. И. Исманов ўртоқлар қатнашдилар.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ И. И. Скиба, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими ўртоқ М. Л. Ишков иштирок этдилар.

Муҳокама этилган масала юзасидан пленум қарор қабул қилди.

Пленум ташкилий масалаларни кўриб чиқди.

Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони ўртоқ Н. И. Попов Марказий Комитет составига киритилди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзоси этиб сайланди.

Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ К. Саликов Марказий Комитет составига киритилди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзоси этиб сайланди.

Ўртоқ П. В. Догонкин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири, ўртоқ В. И. Плетнев Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлимининг мудири, ўртоқ Р. Ҳ. Абдуллаев Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия комиссиясининг раиси этиб тасдиқландилар.

Пленум Р. Х. Абдуллаев, С. А. Асриянц, Т. Дададжонов, Н. И. Ермолаева, Д. А. Зазулин ўртоқларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидатликдан Марказий Комитет аъзолигига ўтказди.

Пленум Р. Ғ. Ғойипов, З. И. Есенбоев, У. Тўрақулов, М. Қамоловани Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети составидан чиқарди. Пленум А. Каримов, В. Усмонов, А. Одиловни КПСС сафидан ўчирди. Т. Р. Тиллаев Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссияси составидан чиқарилди.

Шу билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини тугатди.

ИНТИЗОМНИ МУСТАҲКАМЛАШ ВА ТАРТИБ ЎРНАТИШ СОҲАСИДАГИ ИШЛАРИМИЗНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ XVII ПЛЕНУМИДАН

20 октябрь куни Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлди. «Партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль ва апрель Пленумларининг қарорлари ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмалари асосида партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасида республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарори қандай бажарилаётганлиги ҳақида»ги масала кўриб чиқилди ва муҳокама қилинди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Б. Усмонхўжаев доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми республика ҳаётида бурилиш ясаган воқеа бўлиб қолганлиги тўғрисида гапирдилар. Коммунистлар, барча меҳнаткашлар пленум қарорини астойдил маъқуллаб кутиб олдилар. Очиб ташланган камчиликлар ва салбий ҳодисаларни бартараф этиш юзасидан коллектив равишда ишлаб чиқилган йўл область, шаҳар, район партия комитетларининг пленумларида, бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида ривожлантирилди ва конкретлаштирилди. Ана шу пленум ва йиғилишларда 115 мингдан кўпроқ киши сўзга чиқди.

Коммунистлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг йўлини якдиллик билан қўллаб-қувватлаб, айни вақтда камчиликларни кескин ва принципиаллик билан очиб ташладилар, уларни вужудга келтирган сабабларни кўрсатиб ўтдилар, интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, халқ хўжалигига партия раҳбарлигини, ташкилотчилик ва идеология ишини яхшилаш, партия турмуши нормаларидан чекинишларга нисбатан мурсасизлик руҳини вужудга келтириш юзасидан конкрет таклифларни киритдилар.

Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР Олий Советларининг, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг сессиялари Марказий Комитет пленуми бошлаб берган ишчанлик, принципиаллик руҳида ўтди. Республика Министрлар Совети, министрликлари ва идоралари пленум йўл-йўриқларидан келиб чиқадиган вазифаларини белгилаб олдилар. Касаба союзларида, комсомолда пленум ва йиғилишлар, халқ контроли ва ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш органларининг, ижодий союзларнинг, оммавий ахборот ва пропаганда воситалари ходимларининг партия хўжалиги активлари ҳамда кенгашлари бўлиб ўтди. Сиёсий системанинг барча бўғинлари вазиятни соғломлаштириш учун курашга қўшилди. Порахўрлик ва чайқовчиликни, социалистик мулк талон-тарож қилинишини ва ўғирланишини, мансабдор шахсларнинг суиистеъмол қилишларини таг-томири билан тугатиш борасида конкрет амалий чоралар кўрилди. Қонунчиликни мустаҳкамлаш учун, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг фаолиятини яхшилаш учун кураш кучайтирилди. Раҳбар ходимларнинг, барча кадрларнинг умумий уюшқоқлик ва интизом учун масъулияти оширилди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко халқ контролёрлари Бутуниттифоқ кенгашида сўзлаган нутқида Ўзбекистонни салбий ҳодисаларни таг-томири билан тугатиш соҳасида муҳим ва бир мунча қаттиқ чора-тадбирлар амалга оширилаётган регионлар қаторида айтиб ўтди. Бу эса, деб таъкидлашди докладчи билан нотиқлар, республика партия ташкилоти амал қилаётган йўлнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилдиради, камчиликларни бартараф этиш учун яна ҳам қатъийроқ кураш олиб бориш вазифасини юклайди. Интизомни мустаҳкамлаш, кадрларнинг масъулиятини ошириш, партия, совет ва давлат органлари фаолиятида ленинча нормалар ҳамда принципларга риоя этиш борасидаги ишларни бундан буён ҳам қатъият ва изчиллик билан амалга ошираверишжуда муҳимдир.

Шу билан бирга пленумда ишларни қайта қуриш йўлида муайян қийинчиликлар мавжудлиги қайд этиб ўтилди. XVI пленум қарорлари ҳамма жойда ҳам қатъият ва муросасизлик билан амалга оширилмоқда, деб бўлмайди. Аввалгидек раҳбарлик қилиш форма ва методлари давом этиб келаётганлиги факти ҳамон сезилиб турибди. Белгиланган ижобий тенденцияларга янги омил бахш этиш учун ҳамма ишни қилиш керак.

Ҳар бир коммунист, ҳар бир ходим ўз меҳнати якунларини партия XXVI съезди, Марказий Комитет кейинги Пленумларининг қарорларида олға сурилган катта талаблар билан, республика халқ хўжалигининг турли тармоқларида кўрсаткичларни яхшилаш учун амалда нима ишлар қилинганлиги билан қиёслаб кўриши керак. Пленумда кўпгина коллективлар қисқа муддат ичида ишларни қайта ташкил этиб, резервларни ишга тушира олганликлари тўғрисида гапирилди. Озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати, маҳаллий саноат министрликлари, қора ва рангли металлургия, йўл машинасозлиги корхоналари учинчи кварталнии йиллик план суръатларидан ўзиб якунладилар. «Узбексельмаш», «Электротерм», «Подъёмник» каби йирик ишлаб чиқариш бирлашмаларининг, Чирчиқ трансформатор заводининг, Тошкент ғалла маҳсулотлари комбинатининг ва бошқа бир қанча корхоналарнинг иши сезиларли даражада яхшиланди.

Аммо умуман саноат ишлаб чиқаришидаги ишларнинг аҳволини қониқарли деб бўлмайди. Республика 9 ой якунларига кўра саноат ишлаб чиқариши ҳажмларини ўстиришнинг планлаштирилган суръатларига эриша олмади. Андижон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд ва Сурхондарё областларининг саноати маҳсулот реализация қилиш планини уддаламади. Республикадаги ҳар олти корхонанинг бири реализация бўйича топшириқларни бажармади. Мебель саноати, бинокорлик материаллари, мева-сабзавот хўжалиги министрликлари, минерал ўғит ишлаб чиқариш корхоналари эса учинчи кварталда ўз кўрсаткичларини ҳатто пасайтириб юбордилар. Планларни ўзгартириш, шартномадаги мажбуриятларни бузиш каби салбий ҳолатларга қатъиян чек қўйиш керак.

Кўпинча хўжалик ходимларининг ишни ташкил эта олмаслиги, ижрочилик интизомининг яхши эмаслиги, ландавурлик, баъзан эса сусткашлик кўрсаткичларнинг пастлигига сабаб бўлмоқда. Айрим раҳбарлар ҳали ҳам эскичасига ишламоқдалар, ишлаб чиқариш кўрсаткичлари конкрет равишда яхшиланишига эришмаяптилар. Ишлаб чиқариш планлари бажарилмаётганини қўшиб ёзиш ва кўзбўямачилик тугатилганлиги билан оқлашга уринмоқдалар. Пленум бундай кайфиятларни қатъиян қоралади ва зўр ғайрат билан ишлашни талаб қилди.

Докладчи ва нотиқлар республикада фан-техника тараққиёти ютуқлари секинлик билан жорий этилаётганлигини, қўл меҳнати улуши камаймаётганлигини, меҳнат унумдорлиги суст ўсаётганлигини қайд этиб ўтдилар. 367 корхона бу йил бултургига қараганда камроқ унум билан ишламоқда. Бунга яна ўша айрим раҳбарларнинг янгиликдан чўчиши, ланжлиги сабаб бўлмоқда. Натижада унумдорликни ўстиришнинг кўпгина резервлари фойдаланилмай қолмоқда. Аввало гап, янги техника ва илғор технологияни жорий этиш тўғрисида бормоқда. Техника тараққиётининг барча йўналишлари бўйича топшириқлари бўлган 65 министрлик ва идоранинг фақат ярми шу топшириқларни тўла ҳажмда бажарди.

Кўпгина раҳбарлар ташаббус кўрсатмаяптилар, бошқалардан ўрганиш истагини билдирмаяптилар. Мана бир яққол мисол. Навоий кон-металлургия комбинатида деталларни порошокли металлургия ва плазма ёрдамида югуртириш методи билан қайта тиклаш ҳамда мустаҳкамлаш соҳасида жиддий ишлар амалга оширилмоқда. Жуда катта самарага эришилмоқда. Мамлакатнинг ҳамма томонларидан янгиликни ўрганиш учун Навоийга келишмоқдаку, аммо фақат бизнинг республикамиздан боришмаяпти.

Республика Госплани ва Фанлар академияси новаторликларнинг янги методини оммалаштиришда сусткашлик қилаётганликларига тушуниб бўлмаяпти.

Меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш каби резервидан ҳам ниҳоятда қониқарсиз фойдаланилмоқда. Бу соҳадаги ишлар секинлик билан тузатилмоқда. Бунинг устига Автомобиль транспорти министрлигида, «Средазавтоматика» заводида, Андижон ва Нукус ғалла маҳсулотлари комбинатида иш вақтининг зое кетиши камайиши бир ёқда турсин, балки аксинча кўпайди. Фарғона химиявий тола заводининг, Бухоро мотор ремонти заводининг раҳбарлари ҳисоботларда прогулларни яшириб, уларни маъмуриятнинг рухсати билан берилган отпускалар деб расмийлаштириб, шу йўл билан меҳнат интизомини мустаҳкамлашга «эришмоқдалар». Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг корхоналарида эса бекор туриб қолиш ҳоллари умуман ҳисобга олиб борилмайди. Бундай аҳволга энди тоқат қилиб бўлмайди.

Республика саноат корхоналари ва ишлаб чиқариш бирлашмаларининг коллективлари ўз ишларини тубдан яхшилашлари, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга, меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатларини жадаллаштиришга, ресурсларнинг ҳамма турларидан тежаб-терғаб фойдаланишга эришишлари лозим. Фан ва техника, илғор тажриба ютуқларини практикага жорий этиш билан зўр бериб шуғулланиш керак. Бу эса қолоқликни тугатишга ва 1984 йилги планни муваффақиятли бажариш, келгусига пухта замин таъминлаш имконини беради.

Марказий Комитет аъзолари капитал қурилишдаги баъзи ижобий ўзгаришларни қайд этиб, бу тармоқ орқада қолаётганлиги тўғрисида ташвишланиб гапирдилар. Капитал маблағларни ўзлаштириш ва қурилиш-монтаж ишлари тўққиз ойлик плани 93 процент, асосий фондларни ишга тушириш плани эса атиги 77 процент бажарилди. Чала қолган қурилишлар ҳажми кўпайди. Меҳнаткашларга 250 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жой берилмай қолди. Қурувчиларнинг энг муҳим вазифаси шундан иборатки, деди пленумда сўзга чиққан «Узбекшахтострой» трестининг ғишт терувчиси Д. А. Зазулин, улар белгиланган планлар ва қабул қилинган мажбуриятлар сўзсиз бажарилиши учун ўзларига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилишлари керак.

Тўртинчи кварталда республика 3 миллиард 300 миллион сўмлик асосий фондларни ишга тушириши керак, бу эса аввалги уч кварталнинг ҳаммасида ишга туширилганига қараганда 800 миллион сўмлик кўпдир. Бир қанча йирик ишлаб чиқариш қувватларини фойдаланишга топшириш керак бўлади. Бу кечиктириб бўл-

(Давоми 2-бетда).

ОҚ ОЛТИН — ВАТАНГА

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 22 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён:

Коммунистик	0,20	88,50	—	94,99
Ғалаба	0,33	88,01	0,16	79,13
Бўка	0,19	87,87	0,18	79,20
Бекобод	0,40	86,01	—	58,45
Оққўрғон	0,38	84,69	0,29	78,14
Пискент	0,14	83,27	0,10	68,62
Чиноз	0,60	82,53	0,68	56,48
Ўрта Чирчиқ	0,35	80,69	0,34	81,13
Янгийўл	0,62	79,45	0,42	49,37
Область бўйича	0,34	84,85	0,23	72,56

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети 1984 йил октябрь ойининг иккинчи ўн кунлигида давлатга пахта сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасида социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларда қолдирилди:

Сирдарё области. Бу область пахта тайёрлаш планини 69,27 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 31,44 процент ўсишини таъминлаган;

Сирдарё областининг Боёвут райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 83,16 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 34,41 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё областининг Ленин йўли райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 81,19 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг ингичка толали ҳосилни қўшиб ҳисоблаганда 28,19 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди

Хоразм области. Бу область пахта тайёрлаш планини 70,50 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 20,84 процент ўсишини таъминлаган;

Сирдарё областининг Ворошилов райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 83,11 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 38,30 процент ўсишини таъминлаган;

Сирдарё областининг Қўриқ Оқ олтин райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 68,64 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 37,84 процент ўсишини таъминлаган;

Сирдарё область Ворошилов районидаги «Социализм» совхози. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 92,77 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 44,11 процент ўсишини таъминлаган;

Сирдарё область Ильич районидаги Ғ. Ғулом номли қўриқ совхоз. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 78,94 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 47,43 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё область Ленин йўли районидаги Қ. Раҳимов номли совхоз. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 75,93 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда 31,60 процент ўсишини таъминлаган;

Фарғона область Олтиарик районидаги «Комсомол» колхози. Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 96,50 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 40,81 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё область Ангор районидаги Куйбишев номли колхоз. Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 82,11 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда 33,94 процент ўсишини таъминлаган.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1984 йилнинг тўққиз ойи давомида республика министрликлари ва идораларининг ёрдамчи хўжаликларини ривожлантириш юзасидан социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Тошкент область ижроия комитети савдо бошқармасига қарашли Чирчиқ шаҳар савдо бошқармасининг ёрдамчи паррандачилик хўжалиги коллективи. Бу коллектив 247 тонна, яъни планга нисбатан 108 процент гўшт етиштириш ва аҳолига сотишга эришди, товуқлар сони 105 мингтага кўпайтирилишини таъминлади. Байроқ Наманган область ижроия комитети савдо бошқармасига қарашли Наманган умумий овқатланиш трестининг ёрдамчи хўжалигидан олиб берилади;

Ўзбекистон ССР Геология министрлигига қарашли «Самарқандгеология» бирлашмасининг Қашқадарёдаги геология-разведка экспедицияси

(Давоми 2-бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

планларини идеология воситалари билан таъминлаш соҳасида ижобий тажриба орттирдилар. Халқ депутатлари Советларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг тарбиявий роли ошди. Ижодий союзларнинг фаолияти яхшиланмоқда, ижтимоий турмушнинг ҳамма соҳаларига матбуот, телевидение ва радионинг таъсири кучаймоқда.

Интернационал тарбия, СССРнинг, социалистик Арманистоннинг тарихий ютуқларини пропаганда қилиш соҳасидаги иш сермазмун бўлиб қолмоқда. Совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги Ғалабаси 40 йиллигига тайёргарлик авж олдирилмоқда. Партия, комсомол комитетлари ёшларни совет Ватанимиз учун фахрланиш, ватанпарварлик бурчини ва интернационал бурчни бажаришга ҳозирлик руҳида тарбиялашга доимо ғамхўрлик қилмоқдалар. Ереван, Ленинакан, Кировакан шаҳарлари меҳнаткашларининг намунаси асосида ишлаб чиқариш бригадаларининг мактаблардаги синфларни ва мактабгача тарбия муассасаларини оталиққа олиши оммалашиб бормоқда. Ҳамма жойда рус тилини чуқур ўрганиш учун шароит яратилмоқда. Ҳуқуқни пропаганда қилиш, ичкиликбозликка қарши кураш кучайтирилмоқда, ҳуқуқ бузиш ҳоллари бирмунча камайди.

Шу билан бирга Компартия Марказий Комитети, шаҳар ва район партия комитетлари идеология, оммавий-сиёсий фаолиятни КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорлари асосида суст такомиллаштирмоқдалар, бу ишнинг амалий вазифалардан, реал социал-иқтисодий жараёнлардан ажралиб қолиши тўла-тўкис бартараф этилгани йўқ. Идеология иши ҳали ҳар бир коммунистнинг иши бўлиб қолган эмас. Бир қанча партия комитетларида, бошланғич партия ташкилотларида аҳолининг турли категориялари билан ўтказиладиган тарбиявий ишнинг самарали системаси вужудга келтирилмаган, ишларнинг аҳволи чуқур ва танқидий анализ қилинмайди, беғамлик ва хотиржамликка йўл қўйилмоқда.

Айрим партия комитетлари одамларни тарбиялашдаги нуқсонларни тугатиш чораларини кўришда сиёсий ўткирлик ва принципиаллик кўрсатмаяптилар. Ғоявий-тарбиявий ишга раҳбар кадрлар дуруст жалб этилмаяпти, уларнинг кўплари партиявий-сиёсий маълумотга эга эмас. Партия ўқувида дабдабабозлик тугатилмаган.

Партия аъзолигига кандидатлар ва бир йилгача стажга эга бўлган коммунистларнинг қарийб учдан бир қисми ёш коммунистлар мактабларида ўқимаяпти. Комсомол сиёсий маорифидаги пропагандистларнинг атиги ярмиси ва иқтисодий таълим системасидаги пропагандистларнинг 27 проценти КПСС аъзоларидир.

Аҳолини атеизм руҳида тарбиялашда катта камчиликлар бор. Айрим илмий тадқиқотларга, бадиий асарларга, тарихий воқеаларга ва шахсларга баҳо беришда синфий ёндашиш сезилмаяпти.

Кўпгина партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари давлат план ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳақида етарли ғамхўрлик қилмаяптилар. Иш вақтининг зое ўтиши кўплаб содир бўлмоқда. Республиканинг ҳар тўрт корхонасидан бири маҳсулот етказиб бериш шартномасини бажармаяпти. Саноатда меҳнат унумдорлигини ўсиши билан иш ҳақининг ошиши ўртасидаги норматив нисбатга риоя этилмаяпти. Уй-жой, касалхоналар, болалар боғчалари қуриш юзасидан белгиланган беш йиллик топшириқлари бажарилмаяпти — ишга туширилаётган объектларнинг сифати ҳали ҳам паст. Коммунал хўжаликда ҳали ҳам кўпгина ҳал этилмаган масалалар бор.

Партия ва совет органлари кадрларни тайёрлашда ва меҳнат ресурсларидан фойдаланишда катта нуқсонларга йўл қўймоқдалар. Станокчилар, пайвандчилар, тўқимачилар етишмай турган бир пайтда техника билим юртларида заргарлар, ошпазлар, сартарошлар кўплаб тайёрланмоқда. Қурилаётган чораларга қарамай меҳнатга лаёқатли аҳолининг анчагина қисми жамоат ишлаб чиқаришига жалб этилмаган, енгил-елпи ишларга борувчилар камаймаяпти. Порахўрлик, чайқовчилик, юлғичлик, ошна-оғайнигарчилик сингари салбий ходисаларни бартараф этиш учун ҳамма имкониятлардан фойдаланилмаяпти.

КПСС Марказий Комитети Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг, шаҳар ва район партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотларининг зиммасига КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорларини амалга ошириш соҳасидаги ишда бошланган ижобий тенденцияларни мустаҳкамлаб ва ривожлантириб, кўрсатиб ўтилган камчиликларни тугатиш юзасидан таъсирчан чоралар кўриш вазифасини юклади. Омма орасидаги бутун ташкилотчилик ва идеология фаолиятининг мазмуни, услуби ва методлари партия талабларига қатъий мувофиқ ҳолга келтирилсин. Бевосита меҳнат коллективларидаги, бригадалардаги, фермалардаги ғоявий-тарбиявий ишни яхшилаш энг муҳим вазифа деб ҳисоблансин.

Пропаганда ва агитация, меҳнаткашларнинг социалистик мусобақаси 1984 йилги планни ва умуман беш йиллик планларни сўзсиз бажаришга, КПССнинг XXVII съездини муносиб кутиб олишга қаратилсин. Шахсий беш йиллик топшириқларини улуғ Ғалабанинг 40 йиллигигача бажариш мажбуриятини қабул қилган илғор меҳнаткашларнинг ватанпарварлик ташаббуси ҳар томонлама оммалаштирилсин. Экономикани интенсивлаш, меҳнат унумдорлигини ва маҳсулот сифатини ошириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлашни янада кўпайтириш, республиканинг фан-техника ва ишлаб чиқариш имкониятларидан янада самаралироқ фойдаланиш масалалари доимо партия ва жамоат ташкилотларининг, хўжалик раҳбарларининг, оммавий ахборот воситаларининг диққат марказида бўлсин. Ишчилар, колхозчилар, мутахассислар, олимлар ўн иккинчи беш йилликдаги иқтисодий ва социал ривожланиш планларини тузишга кенг миқёсда жалб этилиши таъминлансин.

Партия комитетлари, совет, касаба союз, хўжалик органлари меҳнат аҳли ҳақида кун сайин ғамхўрлик қилишлари лозим. Уй-жой, социал-маданий объектлар қуриш планларини бекаму кўст бажаришга эришилсин, савдо ва умумий овқатланиш корхоналарининг иши яхшилансин, коммунал хўжалик ва маиший хизматни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилсин. Республика алоқа ва соғлиқни сақлаш министрликларининг намунаси асосида меҳнат коллективларида одамларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондиришга даъват этилган идоралар, корхоналар ва ташкилотлар раҳбар ходимларининг ҳисоботлари мунтазам равишда ўтказиб турилсин. Тарбиявий ишнинг моддий базаси мустаҳкамлансин, 1985 йилда район ва шаҳарларда маданият-спорт комплексларини барпо этиш ниҳоясига етказилсин.

Ўртоқ К. У. Черненконинг халқ контролёрлари Бутуниттифоқ кенгашидаги нутқида баён этилган йўл-йўриқларга мувофиқ партия комитетлари, партия ташкилотлари салбий ҳодисаларга қарши, социалистик қонунчиликни бузиш ва аҳлоқсизлик ҳодисаларига қарши курашни кучайтирсинлар.

Арманистон Компартияси Марказий Комитети, шаҳар ва район комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашларни марксча-ленинча дунёқараш, ижтимоий ҳодисаларга синфий ёндашиш, юксак сиёсий сергаклик руҳида изчиллик билан вояга етказишлари, уларни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм, СССР халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги руҳида тарбиялашлари керак. Раҳбар кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда аҳолининг миллий состави тўлиқроқ эътиборга олинсин.

Партиявий ва иқтисодий таълимнинг ғоявий-назарий савияси ва таъсирчанлиги оширилсин, пропагандистлар, агитаторлар, лекторларнинг состави мустаҳкамлансин, жамоатчилик асосидаги сиёсий маориф кабинетларининг тармоғи ривожлантирилсин.

Оммавий-сиёсий ишга Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, кекса ишчилар, партия ветеранлари, уруш ва меҳнат ветеранлари кенгроқ жалб этилсин. Оммавий ахборот воситалари совет турмуш тарзини яққол ва мароқли тарғиб қилсинлар, хўжасизликка, интизомсизликка, маҳаллийчиликка дадилроқ қарши чиқсинлар, аҳолини атеистик руҳда тарбиялашни яхшилаш юзасидан амалий чоралар кўрилсин, янги социалистик урф-одатлар активроқ жорий этилсин. Олий ўқув юртларида, марксизм-ленинизм университетида илмий атеизм мутахассислари тайёрлаш ташкил қилинсин. Жамиятшунос олимларнинг диққат-эътибори иқтисодий, социал-сиёсий ва маънавий турмушни чуқурроқ ўрганишга, идеология ишини республиканинг хусусиятларини ҳисобга олиб такомиллаштириш юзасидан пухта асосланган тавсиялар ишлаб чиқишга қаратилсин.

КПСС Марказий Комитети партия, совет органлари, комсомол ташкилотлари ёш авлоднинг гражданлик камолоти тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилишлари, оила, ўқув юртлари, меҳнат коллективларининг куч-ғайратларини бирлаштиришлари лозим, деб таъкидлади. Йигит ва қизлар юксак ғоявий-ахлоқий фазилатлар, чуқур интернационал онг соҳиби қилиб вояга етказилсин. Умумий таълим ва ҳунар мактаби ислоҳоти қатъият ва собитқадамлик билан амалга оширилсин, ишлаб чиқариш таълимининг замонавий базаси вужудга келтирилсин. Халқ хўжалигининг эҳтиёжларига мувофиқ мутахассислар ва ишчилар тайёрлаб берилсин. Ёшларнинг мамлакат зарбдор қурилишларида ишлаш иштиёқи қўллаб-қувватлансин.

Республика Компартияси Марказий Комитети, партия комитетлари илмий ва ижодкор зиёлилар орасида ғоявий, маънавий ва эстетик талабчанлик вазиятини доимо қарор топтиришлари зарур. Социал заказ практикаси кенгайтирилсин, маданият усталарининг самарали ижодий изланиши қўллаб-қувватлансин. Ёзувчилар, рассомлар, композиторлар, кинематографчилар союзларига меҳнат коллективлари билан, Совет Армиясининг жангчилари, чегарачилар билан оталиқ алоқаларини ривожлантириш тавсия этилсин. Кўп миллатли социалистик маданият ютуқлари активроқ тарғиб қилинсин.

Республика Компартияси Марказий Комитетига, шаҳар, район партия комитетларига тарбия масалаларига мунтазам, комплекс ёндашишни амалда рўёбга чиқариш, перспектив, программа — тармоқ планлаштиришини жорий қилиш тавсия этилди. Ғоявий таъсир ўтказувчи ҳамма воситаларни мувофиқлаштириб туриш, ижобий тажрибани тўплаш ва оммалаштириш билан шуғулланувчи идеология комиссияларининг фаолияти яхшилансин. Партия комитетлари биринчи секретарларининг, тармоқ бўлимларининг, республика министрликлари ва идораларининг одамлар билан олиб бориладиган сиёсий иш учун, идеология, ташкилотчилик, хўжалик фаолиятининг чамбарчас бирлигини таъминлаш учун масъулияти оширилсин. Партия турмуши нормаларига хилоф иш тутган, меҳнаткашларни тарбиялашда шахсан қатнашишдан бўйин товлаган раҳбарлардан қаттиқ жавоб талаб қилинсин. Идеология кадрларининг назарий ўқиши ва профессионал маҳорати такомиллаштирилсин. Партия ташкилотлари секретарларининг ғоявий-тарбиявий иш билан шуғулланувчи ўринбосарлари, партия группа ташкилотчилари ва ишлаб чиқариш бригадалари партия ташкилотчиларининг ўқиши йўлга қўйилсин.

КПСС Марказий Комитети республика Компартияси Марказий Комитети, Министрлар Совети зиммасига меҳнатга лаёқатли аҳолини ижтимоий ишлаб чиқаришга жалб этиш юзасидан қўшимча чоралар кўриш, республикалараро ташкилий равишда ишга қабул қилиш соҳасидаги ишни кучайтириш вазифасини юклади. СССР Госпланига ҳамда СССР Меҳнат ва социал масалалар Давлат комитетига манфаатдор министрликлар билан биргаликда 1986 — 1990 йилларга ва истиқболга мўлжалланган план лойиҳаларида республикада саноатнинг кўп меҳнат талаб қиладиган тармоқларини жадал ривожлантиришни кўзда тутиш тавсия қилинди.

ИНТИЗОМНИ МУСТАҲКАМЛАШ ВА ТАРТИБ ЎРНАТИШ СОҲАСИДАГИ ИШЛАРИМИЗНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

(Боши биринчи бетда)

майдиган чора-тадбирлар кўрилишини тақозо этади. Куч ва ресурслар қандай тақсимланганлигини яна бир бор кўриб чиқиш, уларни ўртада турган вазифаларни ҳал этишга йўналтириш, куч ва ресурсларни ишга тушириладиган объектларга жамлаш, 1984 йилги план ва социалистик мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш ва айни вақтда беш йилликнинг тугалловчи йилига тайёргарлик ишларини кенг кўламда олиб бориш лозим.

Республика халқ хўжалигининг барқарор ва муттасил ривожланиши кўп жиҳатдан агросаноат комплексининг иши билан белгиланади. XVI пленумдан кейин қишлоқ хўжалиги самарадорлигини ошириш, Озиқ-овқат программасини жадаллик билан амалга ошириш учун бир қанча принципиал муҳим тадбирлар кўрилди. Пахта тайёрлаш системаси ўзгартирилди, пахтага унинг сифати ва толасига қараб ҳақ тўлашга ўтилди. Дастлабки натижалар ҳозирдаёқ яққол кўриниб турибди. Пландаги тола чиқиш нормалари ошириб бажарилмоқда.

Пахта тайёрлашнинг янги системаси йиғим-терим ишларини ташкил этишни тубдан ўзгартиришни талаб этади. Ҳозирча ҳамма жойда ҳам шундай қилинаётгани йўқ. Кўпгина колхоз ва совхозлар шаҳарликлар билан ўқувчиларнинг ёрдамига умид боғламоқдалар, ишчи ва колхозчиларни пахта теримига сафарбар этмаяптилар. Пахта териш машиналаридан ниҳоятда қониқарсиз фойдаланилмоқда.

Пахта териш кампанияси — барча кадрлар учун қатъий имтиҳон, конкрет амалий ишга оммани сафарбар эта билишга синовдир. Партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари етиштирилган бутун ҳосилни ўз вақтида ва нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, ундан 1 миллион 800 минг тонна тола олиш учун одамларни сафарбар этишлари, терим конвейерини аниқ-пухта ташкил этишлари керак. Буни биринчи навбатдаги хўжалик ва сиёсий вазифа деб, Ўзбекистондаги ҳар бир меҳнаткашнинг шон-шараф иши деб билиш зарур.

Республика пахтакорлари бу вазифани ҳал этишни уддалайдилар, деди пленумда Қашқадарё область Нишон районидаги Ч. Бегимқулов номли совхоз бригадири А. Н. Носирова. Далаларда ҳалол меҳнат билан эмас, балки алдамчилик йўли билан илғорлар қаторига чиқиб олишга, мўл ҳосил устаси деган шуҳратни эгаллашга уринаётган кимсаларнинг ҳаммасини фош этиш керак.

Пленумда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришга доир кечиктириб бўлмайдиган чоралар кўриш тўғрисида гапирилди. Дон тайёрлаш плани фақат 56 процент бажарилди. Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Навоий областлари айниқса орқада қолмоқда. Давлатга картошка, сабзавот, мева, узум топширишнинг бориши жиддий ташвиш туғдирмоқда. Чорвачиликни ривожлантиришга доир амалга оширилаётган тадбирлар XVI пленум талабларига мос келмаяпти. Бунда гўшт, сут, тухум етиштириш ҳамда тайёрлашнинг ялпи кўрсаткичларигина қисқариб қолмай, молларнинг маҳсулдорлиги ҳам пасаймоқда, сут соғиб олиш камаймоқда. Чорва қишловига пухта ҳозирлик кўриш ва уни нобудгарчиликсиз ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга эришиш вазифаси қўйилган.

Пленумда тубдан ҳал қилиниши талаб этилаётган яна бир проблема тўғрисида гапириб ўтилди. Бу — ердан фойдаланиш проблемасидир. Ерларнинг реал балансини аниқ белгилаш пайти келди. Майдонларда экинларнинг жойлаштирилишини, алмашлаб экиш участкаларидан қандай фойдаланилаётганини эътибор билан кўриб чиқиш лозим. Ҳисобга олинмаган ерлар эвазига ҳосилдорликни ошириш йўлидаги уринишларга қатъиян чек қўйиш керак. Бунда қаттиқ тартиб ўрнатиш пайти келди.

Ҳозир қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг, уларнинг агросаноат комплексидаги шерикларининг юмушлари кўп. Уларнинг куч-ғайратларини колхоз ва совхозларда вужудга келтирилган потенциалдан олинадиган самарани анча оширишга, ҳар бир хўжаликда дала ва фермаларнинг энг кам чиқим билан, юқори сифатли маҳсулотни кўпроқ олишга қаратиш зарур.

Пленум хизмат кўрсатиш соҳаси корхоналарининг ишидаги камчиликлар бартараф этилишини талаб қилди. Бу йил чакана товар обороти, маиший хизмат кўрсатиш планлари сурункасига бажарилмай келмоқда, кундалик зарур моллар савдо-сотиғида узилишларга йўл қўйилмоқда, бунга эса савдо, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрликлари, «Ўзбекбирлашув» раҳбарларининг эътибори неча марталаб жалб этилган эди. Аммо ҳозирча иш услуби ва методларини ўзгартириш борасида керакли хулосалар чиқариб олингани йўқ. Тўққиз ой ичида аҳолига пландагидан 262 миллион сўмлик кам мол реализация қилинди ва 20 миллион сўмлик кам хизмат кўрсатилди.

Иқтисодий иш масалалари халқ хўжалигига партия раҳбарлигини яхшилашда муҳим аҳамиятга эга. Аммо бу соҳада ҳам ҳамма иш кўнгилдагидек деб бўлмайди. Кўпгина раҳбарлар халқ пулини эҳтиёт қилмай қўйдилар, молия интизомига риоя этмаяптилар. Шу йилнинг ўзидаёқ республикада унумсиз харажатлар 100 миллион сўмдан ошиб кетди, бунинг учун айбдорлар эса камдан-кам жавобгарликка тортилмоқда. Масалан, «Узкаракульпром»га қарашли совхозларда молларнинг нобуд бўлишидан кўрилган зарар 6 миллион сўмликдан ошиб кетди, айбдорлардан эса фақат 10 минг сўмгина ундириб олинадиган бўлди. Хўжаликларимизнинг барча раҳбарлари халқ бойлигини тежаб-тергаб, уни авайлаб-асрайдиган бўлишлари керак, бундай қилишни истамаётган кишилар эса лавозимларидан олиб ташланиши лозим.

Пленумда айтиб ўтилганидек, кейинги вақтларда аниқланган қўшиб ёзиш, кўзбўямачилик, ҳамма ишни яхши қилиб кўрсатиш каби фактларга мутлақо тоқат қилиб бўлмайди. Бундай ҳолларга ғоят қатъийлик билан чек қўйилади, бу масалада ҳеч кимга юз-хотир қилинмайди. Ҳисобот маълумотларининг тўғрилиги учун статистика органларининг масъулиятини ошириш керак. Қўшиб ёзишлар ва кўзбўямачиликка қарши кураш самарадорлиги кўп жиҳатдан халқ контроли органларининг фаолиятига боғлиқдир. Халқ контролерлари ўтказилаётган текшириш сифатини оширишни, салбий ҳодисаларнинг олдини олишни ўзларининг энг муҳим вазифалари деб биладилар, деб таъкидлади ўз нутқида Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси В. А. Хайдуров.

Халқ хўжалигида проблемалар оз эмас. Уларни ҳал этиш учун республика бошқариш органлари —Министрлар Советида, Госпланда ҳам, шунингдек жойларда ҳам мунтазам суратда қунт билан ишлаш керак.

Навоий область партия комитетининг биринчи секретари В. П. Есин, Ленин район партия комитетининг биринчи секретари Х. И. Исманов ва бошқа нотиқлар социал-психологик иқлимни соғломлаштириш жараёни партия комитетларининг собитқадам сиёсий-тарбиявий ишлари билан тўла-тўкис мустаҳкамланиши кераклигини таъкидлаб ўтдилар. Ҳолбуки, идеология фронтининг ходимлари ҳали вазият талаб этаётганидек ҳаракат қилаётганлари йўқ. Расмиятчилик, дабдабабозлик, тарбия ишининг самарадорлигини ўтказилган тадбирларнинг сони билан белгилашга мойиллик ҳозирча суст бартараф этилмоқда. Оммавий-сиёсий иш кўпинча умумий иборалардан иборат бўлиб қолиб, меҳнат коллективларининг конкрет ишлари ва проблемаларига кам дахлдор бўлмоқда. Камчиликлар баъзида юзаки, журъатсизлик билан кўр-қа-писа танқид қилинмоқда, йўл қўйилган хато ва нуқсонлар дарҳол бартараф этилишига ёрдам бермаяпти.

Одамлар онгида ўтмиш реакцион сарқитларининг социал хавфига етарли баҳо берилмаяпти, динга нисбатан муросасизлик туйғуси сусайиб қолмоқда. Бир қанча партия комитетларида идеология министрликлари ва идораларида ҳали етарлича ҳужумкорлик кайфияти йўқ. Йиғилишларда атеистик ишни кучайтиришни ёқлаб чиқиб, ўзи эса диний расм-русмларга риоя қилаётган коммунистларга нисбатан муросасозлик қарор топган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин оммавий ахборот воситаларининг ишида ҳали муҳим ўзгаришлар рўй бергани йўқ. Меҳнаткашларни тўлқинлантираётган мавзу ва масалаларнинг ўткирлиги матбуотда эндигина бироз кўриниб қолди. Газеталар, журналлар, телевидение ва радио салбий ҳодисаларга қарши курашда ҳали аниқ-пухта, принципиал, жанговар позицияни эгаллагани йўқ.

Маданият органлари, ижодий союзлар, редакциялар ва нашриётлар жамоатчилик фикрини XVI пленум йўл-йўриқлари руҳида шакллантиришда бир мунча активроқ роль ўйнашлари лозим. Ҳаёт сиёсий ҳушёрликни, сергакликни, танқидий қарашни бирон дақиқа ҳам сусайтириш мумкин эмас деб ўргатмоқда. Шундай сергаклик йўқолган жойларда эса бадиий жиҳатдан ғўр, баъзида эса ғоявий жиҳатдан зарарли асарлар ҳам пайдо бўлади.

Ёзувчилар союзи ва бошқа ижодий союзларнинг партия ташкилотлари санъаткорни гражданлик руҳида, партиявий руҳда тарбиялаш учун ўз масъулиятини тўла даражада англаб олишлари, уни синфий бурчни равшан тушуниш руҳида камол топтиришлари керак. Комил Нўъмонов (Яшин) ўз нутқида жумладан ана шу ҳақда гапирди.

Ёшларни тарбиялаш соҳасида қилинадиган ишлар кўп. КПСС Марказий Комитетининг комсомолга раҳбарлик юзасидан қабул қилган қарори талаблари асосида ҳозирча содир бўлаётган силжишлар ҳали унча катта эмас. Комсомол ишида теранлик, оперативлик, янги формаларни қидириб топиш ҳамон етишмаяпти. Комсомол комитетлари ёшларнинг эзгу ниятлари ва фойдали ташаббусларини амалий ишлар билан ҳали суст мустаҳкамламоқдалар.

Кейинги вақтларда партия комитетлари маъмурий органларни кадрлар билан мустаҳкамлаш чораларини кўрдилар. XVI пленумдан кейин салкам икки ярим минг киши милицияга ишга ўтди, шуларнинг бешдан бир қисми коммунистлардир.

Пленум партия ташкилотларининг ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари фаолиятига эътиборни кучайтиришларини, Совет қонунларини бузиш йўлидаги уринишларга қатъиян чек қўйишларини талаб қилди. Одамларнинг социал-адолат тантана қилишига ишончи муқаддасдир. Бизда социализмнинг олий нормаларига амал қилиш қоида бўлиб қолиши керак. Ўртоқ К. У. Черненко халқ контролёрлари Бутуниттифоқ кенгашида айтиб ўтганидек, бугунги практикани ҳам, келгусидаги планларни ҳам ана шу нормаларга қиёслаш лозим. Бу ишончни умуман эмас, фақат тантанали ваъдалар билан эмас, балки конкрет ишлар билан доимо, мунтазам суратда қўллаб-қувватлаш зарур.

Марказий Комитет пленумида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасидаги ишлар анализ қилинди. Кейинги вақтларда бир қанча партия ва совет органлари, ҳал қилувчи участкалар сиёсий етук ва малакали ходимлар билан мустаҳкамланди. Пленум қатнашчилари кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ишида тартиб ўрнатиш соҳасида катта ёрдам берганлиги учун КПСС Марказий Комитетига миннатдорчилик изҳор қилдилар.

Кадрлар билан ишлашда ўртоқ К. У. Черненконинг ҳозирги кадр сиёсати масалалари юзасидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси маъқуллаган таклифлари ғоят катта аҳамиятга эга. Жумладан, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров шу ҳақда гапирди.

Республика партия ташкилоти суиистеъмол қилиш ва ахлоқий жиҳатдан бузилиш йўлига ўтаётган кимсалардан қатъият билан тозаланмоқда. Пленум барча партия комитетларидан хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма участкаларига ўз ишини яхши биладиган сиёсий етук раҳбарлар бошчилик қилишларига сабот билан эришишларини талаб қилди.

Кўпгина партия комитетлари кадр масалаларини ҳал этишга ҳамон журъатсизлик ва қатъиятсизлик билан киришмоқдалар, айрим раҳбарларнинг номуносиб хулқ-атворидан кўз юммоқдалар. Шу муносабат билан пленумда Тошкент, Самарқанд область партия комитетлари ва бошқа бир қанча партия комитетлари танқид қилинди.

Камчиликларга қарши мураккаб ва қизғин курашда шаҳар ҳамда район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари алоҳида роль ўйнайди. Марказий Комитет XVI пленумининг қарорларини ҳар бир коммунист онгига етказиш—уларнинг энг биринчи вазифасидир. Бу йўналишда ҳали кўп иш қилиш керак бўлади. Республика ҳаётида содир бўлаётган воқеаларнинг моҳиятини ҳали ҳамма жойда ҳам чуқур англаб олишга эришилгани йўқ. Ишда сусткашлик қилаётган, камчиликларга муросасозлик қилаётган ташкилотлар ҳали ҳам бор.

Ўзбекистон партия ташкилоти республикада аҳволни соғломлаштириш йўлидан бориб, бу йўлнинг ярмида тўхтаб қолмайди, КПСС Марказий Комитети ўртага қўйган вазифаларни шараф билан бажариш учун ҳамма ишни қилади.

Пленум коммунистлар XVI пленум якунларини муҳокама қилиш чоғида ва ҳисобот-сайлов кампанияси давомида билдирган барча танқидий мулоҳазалар ҳамда таклифлар амалга оширилишини жуда қаттиқ назорат остига олишни талаб қилди. Меҳнаткашларнинг хатлари ва аризаларини синчиклаб ҳамда холисона кўриб чиқиш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Кадрлар билан боғлиқ барча масалаларни кўриб чиқиш чоғида қатъий талабчан контроллик ҳамда текшириш холислик ва ҳайрихоҳлик билан қўшиб олиб борилиши керак. Бу ишда ишончсизлик ва шубҳаланиш йўл қўйиб бўлмайдиган ҳолдир. Ноҳақ ранжитиш, асоссиз жазолаш ходимларнинг бир қисми ўртасида ишончсизликни вужудга келтириши, уларни журъатсиз қилиб, қўл остидаги ходимларга нисбатан талабчанлигини пасайтириб юбориши мумкин. Айни вақтда соф виждонли кишиларнинг обрўйини тўкиш, уларни қўрқитиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қатъий зарба берилиши керак.

Пленум барча ходимлардан ўз ишларини ҳозирги талаблар руҳида дадилроқ қайта қуришларини, кўпроқ ташаббус ва мустақиллик кўрсатишларини, раҳбар бўлиш ҳуқуқини пировард натижалар билан тасдиқлашларини талаб қилди.

Республика партия ташкилоти олдида Марказий Комитет XVI пленуми қарорларини амалга ошириш борасида катта ва мураккаб вазифалар турибди. Бу вазифалар хилма-хил ва кенг кўламли вазифалардир. Пленум партия комитетлари зиммасига ўз фаолиятини дадилроқ қайта қуриш, кадрларга нисбатан яна ҳам юксакроқ талаблар қўйиш, ижобий ўзгаришларни янада жадаллаштириш, белгиланган социал-иқтисодий вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилишига кишиларнинг ишончини мустаҳкамлашга куч-ғайрат сарфлаш, КПСС XXVII съездига тайёргарликни муносиб ишлар билан нишонлаш вазифасини юклади.

(ЎзТАГ).

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

(Боши биринчи бетда)

ёрдамчи хўжалиги коллективи. Бу коллектив ҳар бир ишловчи ходим ҳисобига 23 килограмм гўшт, 56 килограмм сут етиштириш ва реализация қилишга эришди, қорамолларни 324 тага, чўчқаларни 343 тага, қўй ва эчкиларни 466 тага, отлар сонини 146 тага кўпайтиришни таъминлади, ем тайёрлаш планини 105 процент ва хашак тайёрлаш планини 101 процент бажарди. Байроқ Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли «Чимган» болалар санаториясининг ёрдамчи хўжалигидан олиб берилади.

* * *

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети пахта йиғим-теримини уюштириш ва давлатга пахта топшириш юзасидан районлар, колхозлар, совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1984 йил 21 октябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларда қолдирилди:

Бекобод районида (район партия комитетининг секретари Хатамов, район ижроия комитетининг раиси Қодиров, РАПО Советининг раиси Исабоев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Қодиров, район комсомол комитетининг секретари Шукуралиев, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси Умаров ўртоқлар). Бу районда давлатга пахта сотиш йиллик плани 85,61 процент, шу жумладан машина терими плани 58,45 процент бажарилган. Октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида давлатга йиллик планнинг 10,96 проценти, шу жумладан машина терими планининг 7,5 проценти миқдорида пахта топширилган.

Бекобод районидаги «Далварзин» совхозида (директори Ортиқов, партия ташкилотининг секретари Ҳожимирзаев, касаба союз комитетининг раиси Болтабоев, комсомол ташкилотининг секретари Раҳмонбердиев ўртоқлар). Бу совхозда давлатга пахта сотиш йиллик плани 79,36 процент, шу жумладан машина терими плани 47,67 процент бажарилган. Октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида давлатга йиллик планнинг 11,58 проценти, шу жумладан машина терими планининг 5,69 проценти миқдорида пахта топширилган.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозида (раиси Соттибоев, партия ташкилотининг секретари Гинашев, касаба союз комитетининг раиси Саидалимов, комсомол ташкилотининг секретари Ҳамидов ўртоқлар). Бу колхозда давлатга пахта сотиш йиллик плани 90,15 процент, шу жумладан машина терими плани 42,09 процент бажарилган. Октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида давлатга йиллик планнинг 13,62 проценти, шу жумладан машина терими планининг 14,57 проценти миқдорида пахта топширилган.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бекобод районидаги Навоий номли колхозга** (раиси Пирнафасов, партия ташкилотининг секретари Сайдуллаев, касаба союз комитетининг раиси Қурбонов, комсомол ташкилотининг секретари Дўсбеков ўртоқлар) берилди. Бу колхозда давлатга пахта сотиш йиллик плани 93,98 процент, шу жумладан машина терими плани 57,48 процент бажарилган. Октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида давлатга йиллик планнинг 13,94 проценти миқдорида, шу жумладан машина терими планининг 6,79 проценти миқдорида пахта топширилган.

Байроқ Ўрта Чирчиқ районидаги А. Икромов номли колхоздан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Бекобод районига, шу райондаги Навоий номли ва Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозларига, Бекобод районидаги «Далварзин» совхозига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

ЗАВОД КАЛЕНДАРНИ ЎЗГАРТИРМОҚДА

Тошкентдаги «Ўзбекистон» сунъий ва табиий чарм ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи беш йилликнинг якунловчи йили ҳисобига ишлай бошлади. Кўнчилар Улуғ Октябрнинг 67 йиллиги шарафига қабул қилган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар.

Меҳнатни бригада усулида ташкил этишнинг кенг жорий қилинганлиги меҳнат муваффақиятига эришиш йўлини очиб берди. Асосий технология жараёнида ишлаётган коллективларнинг деярли ҳаммаси пировард маҳсулотга қараб ягона наряд асосида ҳақ тўлашнинг шу формасини ўзлаштирди. Меҳнатни ташкил этишнинг бу формаси сунъий чарм участкасида айниқса яхши натижа берди.

Кўнчилар КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллиги Чақириқларига жавобан бу йил пландан ташқари қўшимча 400 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш, камида 100 минг киловатт-соат электр энергия, 20 тонна ёқилғи тежаш юзасидан қўшимча мажбурият қабул қилдилар.

(ЎзТАГ мухбири).

ХУШХАБАР КЕТИДАН ХУШХАБАР

МАРРАДАН ЎЗДИЛАР

БЎКА. «Партия XIX съезди» колхози меҳнаткашлари пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини бажардилар. 1170 гектар ернинг ҳар гектаридан 32,6 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Бу ҳосилнинг 80 проценти машиналарда терилди.

Ўзаро мусобақада Аҳмад Душабоев, Туроб Бўрибоев ўртоқлар бошлиқ бригадалар, айниқса, юқори кўрсаткичларга эришдилар. Бу бригадаларнинг хар бири хирмонга 500 тоннадан пахта топширди. Далаларда 23 та терим машинаси бетўхтов ишлаб турди. Бу машиналарнинг ўртача иш унумдорлиги 135 тоннаданга тўғри келди. Механик ҳайдовчилардан С. Қодиров, В. Абдувалиев, Ж. Қидирқулов ўртоқлар 140 — 150 тоннадан пахта териб бердилар.

Колхоз пахтакорлари ҳосилдорликни 42 центнерга етказиш, давлатга яна 1100 тонна пахта сотиш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар.

БЕКОБОД. Ленин номли колхоз пахтакорлари ҳам маррага барвақт етиб келдилар. Улар эл хирмонига 6506 тонна «оқ олтин» етказиб бердилар.

Йиғим-теримни ғоятда уюшқоқлик билан ўтказган Б. Аҳмедов, А. Ҳамрақулов, Б. Каримов, У. Пирназаров ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 35 —40 центнерга етди.

Колхоз пахтакорлари даладаги қолган ҳосилнинг сўнгги килограммларигача йиғиб олиб, ҳар гектардан кам деганда 40 центнердан пахта топшириш мажбуриятини қабул қилдилар.

Шу райондаги «Ленинград» совхози деҳқонлари ҳам ғалаба рапортига имзо чекдилар. Уларнинг шу кунгача уйган хирмонлари 4 минг тоннадан ошиб кетди. Меҳнат ғалабасига Раим Исмоилов, Шокир Аҳмедов, Асқар Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ бўлимларнинг пахтакорлари, айниқса, салмоқли ҳисса қўшдилар. Ҳозиргача 130— 140 тоннадан пахта териб топширган механик-ҳайдовчилардан С. Имомов, А. Мелибоев, Ҳ. Шарипов, М. Арслонов сингари ўртоқлар шу кунларда ҳам техникадан унумли фойдаланиш учун тажриба— маҳоратларини ишга солмоқдалар.

Совхоз бўйича яна 800 тонна пахта топшириш учун қизғин кураш бораётир.

ОҚҚЎРҒОН. «Ленинизм» колхозида ҳозиргача гектарларнинг ҳосилдорлиги 33 центнердан ошиб кетди. План муддатидан илгари бажарилди. Ш. Есинбоев, Ҳ. Усмонов, О. Жиянбоев, Т. Яхшибоев ўртоқлар бошлиқ бригадалар шу кунгача 35—40 центнердан ҳосил териб олдилар.

Районда биринчи бўлиб маррага етиб келган бу хўжалик миришкорлари давлатга яна 800 тонна пахта топшириш юзасидан олган мажбуриятларини узоғи билан 7 ноябргача бажаришга аҳд қилдилар.

ҒАЛАБА. Киров номли колхоз пахтакорлари бу йил 1205 гектар майдонда «оқ олтин» етиштирдилар. Уюшқоқлик, юксак меҳнат интизоми муваффақият гарови бўлди. Белгиланган марра эгалланди. Ҳосилдорлик 36 центнерга етди. Хўжалик пахтакорлари даладаги мавжуд ҳосил чўғини чамалаб 45 центнерлик марра учун курашни қизғин давом эттирмоқдалар.

«Заря коммунизма» колхозида шу кунгача қабул пунктларига топширилган ҳосилнинг 62 проценти биринчи сортга қабул қилинди. Планни барвақт бажарган бу колхоз пешқадамлари ҳам ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун сўз бердилар. Колхознинг И. Ким, Ж. Ажибеков, Ан Хо Нам, А. Цой ўртоқлар бошлиқ бригадалари мўл ҳосил учун курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар.

ТАСС баёноти

Америка маъмурияти қурол-яроғларни чеклаш ҳамда қисқартириш жараёнини барбод этиш ва унга тўсқинлик қилиш учун қандай куч-ғайрат сарфлаганлиги яхши маълум. Турли йўналишларда шундай қилинмоқда — илгари олиб борилган бир туркум музокаралардан воз кечдилар ва уни яна бошлашни истамаяптилар, Ядро қуролларига доир Женева музокараларини барбод этдилар.

Қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш юзасидан илгари эришилган аҳдлашувларни барбод этишга, шу жумладан бундай шартномаларни четлаб ўтиш, уларга риоя қилмаслик, баъзида эса бевосита бузиш орқали уларни барбод этиш йўлига ошкора ўтиб олдилар. 1984 йил январь ойининг охирларида АҚШ ҳукуматига юборилган совет эсдалик хатида конкрет фактлар келтирилиб, бунга жуда жиддий эътибор жалб қилинган эди.

Шунга қарамай Вашингтондагилар давлатлар ўртасидаги муносабатларда йўл қўйиб бўлмайдиган ишларни давом эттирмоқдалар. Айни вақтда ҳамон нопок усулларни ишга солишда — ўзининг бундай хатти-ҳаракатини ниқоблаш ва ҳатто оқлашга уриниб кўриш учун ўз айбларини бошқа томонга тўнкашда давом этмоқдалар.

Американинг қурол-яроғлар устидан контроллик ва қуролсизланиш агентлиги ҳузуридаги маслаҳат комитети деб аталмиш комитетнинг яқинда эълон қилинган «доклади» навбатдаги ана шундай уринишдан иборат бўлди. Мазкур «доклад»да гўё АҚШ эмас, балки СССР ўз зиммасига олган мажбуриятларни бузмоқда, деган сийқаси чиққан ва аллақачон рад этилган уйдирмалар яна қайта такрорланади.

Бу ошкора сиёсий қаллобликдан бошқа нарса эмас. Вашингтондаги баъзи кимсалар одамларни алдашга, халқаро мажбуриятларга кимлар риоя этмоқда-ю, кимлар эса уларни назарписанд этмаётганлиги ёки тўғридан-тўғри бузаётганлиги ҳақиқий манзарасини бузиб кўрсатишга муваффақ бўламиз, деб беҳуда умид боғламоқдалар.

Фактларга мурожаат этиш кифоя.

Стратегик ҳужум қуролларини чеклаш ва қисқартириш учун ниҳоятда муҳим ҳужжат — СҚЧ-2 шартномасига нисбатан Вашингтоннинг позицияси Америка Қўшма Штатлари имзолаган битимлар юзасидан ўз зиммасига олинган мажбуриятларга у ердагилар қандай ёндашаётганликларини яққол намойиш қилди. Буни шартноманинг конкрет қоидаларига нисбатан амалий ҳаракатлари билан ҳам намойиш этмоқдалар. Американинг янги ядро ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштира бошлаб, денгиз базаларида жойлаштириладиган ва олисга учириладиган қанотли ракеталарни жадаллик билан жойлаштиришга кириишиб, шундай иш тутдилар.

Мажбуриятни тобора бузишлар, шу жумладан бош қисмлари алоҳида-алоҳида мўлжал олдирилиб ажратиладиган баллистик ракеталарнинг белгиланган миқдор чегарасидан чиқиш, шунингдек, учириш қурилмаларининг қўшимча шахталарини қуриш бевосита программалари тузилмоқда. Бу эса СҚЧ-2 шартномаси билан ҳам, шунингдек илгари тузилган 1972 йилги муваққат битим (СҚЧ-1) билан ҳам қатъиян тақиқланган эди.

Вашингтондагилар умуман стратегик ҳужум қуролларини ҳар қандай чеклашлардан воз кечишни, шундай қуроллар билан тўхтовсиз қуролланиш пойгаси йўлига ўтиб олишни истаётганликларини кўрсатувчи тобора кўпроқ белгилар мавжуд.

Совет Иттифоқи СҚЧ-1 ва СҚЧ-2 шартномаларига хилоф ҳеч қандай иш қилгани йўқ ва қилмаяпти ҳам. У ўзи тузаётган битимларга содиқдир. Аммо битимларни бузаётган кимсалар ҳамиша шундай бўлаверади, деб хом хаёлларга берилмай қўя қолсинлар.

Мана бир неча йилдирки, АҚШда бошқа бир ғоят муҳим Совет — Америка битими — ракетага қарши мудофаа системаларини чеклаш тўғрисида 1972 йилги муддатсиз шартномага чоҳ қазилмоқда: ракетага қарши мудофаа системаларининг ҳаракатчан радиолакацион станцияларини яратиш юзасидан шартномада тақиқланган ишлар амалга оширилмоқда; ракетага қарши мудофаа мақсадларида «Минитмен» типидаги қитъаларaро баллистик ракеталар синаб кўрилмоқда; ракеталарга қарши системаларнинг кўп зарядли бош қисмлари яратилмоқда: АҚШ территориясининг ракетага қарши мудофаа системасини радиолакацион жиҳатдан таъминлаш учун асос бўлиб хизмат қила оладиган радиолакацион станциялар жойлаштирилмоқда ва ҳоказо.

Америка маъмурияти кенг кўламдаги ракетага қарши мудофаа системаси деб аталмиш системани яратиш соҳасида қабул қилган программа ракетага қарши мудофаа тўғрисидаги шартномага мутлақо хилофдир. Вашингтондагилар буни жуда яхши билсалар-да, аммо шундай фикр юритмоқдалар: ракетага қарши мудофаа тўғрисидаги шартнома агрессив муддаоларни амалга оширишга бирон-бир тарзда халақит берган ёки халақит бериши мумкин бўлган тақдирда шартнома учун шунчалик ёмон бўлади. Жавоб зарбасидан ракетага қарши қалқон билан пана қилишга интилиш ана шундай агрессив муддаоларнинг бир қисмидир. АҚШ мудофаа министри К. Уайнбергер уялмай-нетмай шу ҳақда гапирган эди.

Ракетага қарши мудофаа тўғрисидаги шартномага қўл кўтарилаётганлиги Вашингтоннинг қуролланиш пойгасини космосга ёйиш нияти билан бевосита боғлиқдир. Жумладан кўп мақсадларга мўлжалланган зарбдор космик воситалар — масалан йўлдошга қарши қурол сифатида ҳам, шунингдек ракетага қарши қурол сифатида ҳам фойдаланилиши мумкин бўлган «Асат» системаси пишиқтирила бошланди. АҚШ космик фазо ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик тўғрисида СССР таклиф этган музокаралардан АҚШ шу қадар қаттиқ бош тортаётганлигининг, космик қурол синовларини ва шундай қуролни жойлаштиришни ўзаро тўхтатиб туришга рози бўлмаётганлигининг асл сабаблари мана шундадир.

Америка томони бундай ҳаракатларнинг оқибатлари учун ўз зиммасига қанчалик оғир масъулият олаётганлигини англаб етиши керак. Совет Иттифоқи ракетага қарши мудофаа тўғрисидаги шартномани «бузмоқда» деб рўкач қилиш билан шу масъулиятдан қутилиб бўлмайди, Совет Иттифоқи амалда шартномага қатъий риоя этмоқда ва космик қурол сўзсиз батамом тақиқланиши учун қатъият билан курашмоқда.

АҚШ гўё Совет Иттифоқи ер ости ядро портлатишлари тўғрисида 1974 ва 1976 йиллардаги шартномаларни бузди, деб уни асоссиз айблаш билан аслида ядро қуроли синовларини, шу жумладан белгиланган қувватларни ошириб синовлар ўтказишда ўз эркинлигини сақлаб қолишига интилмоқда. Совет томони АҚШнинг белгиланган қувватдан оширилган ядро қуроли синовларини неча марталаб қайд этган.

Акс ҳолда АҚШ эслатиб ўтилган шартномаларни аллақачон ратификация қилган, ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлаш тўғрисидаги битимни ишлаб чиқишни ниҳоясига етказган бўлур эди. Аммо АҚШ бундай қилаётгани йўқ.

Ҳар қандай туҳматчилар қанчалик чиранишмасин, Совет Иттифоқи химия қуролини ҳеч қачон ишлатмаганлиги ва ҳеч кимга бермаганлиги фактдир. Аммо шу нарсанинг фактлиги ҳам аниқки, айни Қўшма Штатлар Ҳинди-Хитойда химия қуролини кенг кўламларда ишлатдилар, юз минглаб вьетнамликлар, қолаверса, неча минглаб америкаликларнинг ўзлари ҳам шу қуролнинг қурбонлари бўлдилар, ҳозир эса Қўшма Штатлар Афғонистондаги интервенциячиларни шундай қурол билан таъминлаб турибди. Айни вақтда АҚШ химия қуролини батамом тақиқлаш ва унинг запасларини тугатиш тўғрисида аҳдлашувга эришишга зўр бериб тўсқинлик қилмоқда.

Шу нарса маълумки, АҚШнинг хатти-ҳаракатлари аллақачондан буён Хельсинки Якунловчи акти қоидалари доирасидан четга чиқиб кетганлиги бир ёқда турсин, балки хоҳ давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабатлар принциплари, хавфсизлик ва қуролсизланиш ёки экономика, фан ва техника, атроф-муҳит соҳасида, шунингдек гуманитар соҳаларда ҳамкорлик масалалари бўлмасин унга бевосита зиддир. АҚШнинг ҳозирги сиёсати Европа халқларининг ҳаётий манфаатларига ёт сиёсат эканлиги тобора равшан бўлиб қолмоқда. Зотан буни ҳарбий машқлар хусусида хабардор қилиш тўғрисидаги масала юзасидан Совет Иттифоқига нисбатан бемаъни даъволар билан яшириб бўлмайди.

Фактлар рўйхатини давом эттириш мумкин эди, аммо мана шу келтирилган фактларнинг ўзи ҳам СССР тузилган шартномалар ҳамда битимларни қатъий ва сўзсиз бажараётган бир пайтда АҚШ халқаро мажбуриятларни четлаб ўтиш ва тўғридан-тўғри бузишга, давлатлар ўртасидаги нормал муносабатларни издан чиқаришга қаратилган амалий ҳаракатлар қилганлиги ва ҳамон шундай ҳаракатлар қилаётганлиги равшан бўлиб қолиши учун кифоядир. Бундай ҳаракатлар Америка раҳбарларининг тинчликка, Совет Иттифоқи билан конструктив муносабатларни яхшилашга интиляпмиз, қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш масалалари юзасидан аҳдлашувларга эришишга тайёрмиз, деган гапларига сира ҳам тўғри келмаётганлиги мутлақо равшан.

Тинчликка, ҳамкорликка, самарали музокараларга ҳақиқий интилиш тегишли сиёсатни — масъулиятли ва ҳалол сиёсатни ҳам тақозо этади.

СССР муттасил шундай сиёсатни ўтказиб келмоқда. Совет Иттифоқидагилар АҚШдан ҳам худди шуни кутадилар.

Терим илғорлари

Фурсатни ғанимат билган деҳқонлар йиғим-теримни қизғин давом эттирмоқдалар. Суратларда (юқоридан пастга) ҳар куни эл хирмонига 80—100 килограммдан пахта топшираётган чевар қиз У. Шарифбоева Коммунистик районидаги «Правда» колхози кўпмингкилограммчилари ўртасида илғорликни қўлдан бермаяпти. Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари Раҳима Мирзабоева ва Кароmat Усмоновалар ҳам умумхалқ ҳашарида фаол қатнашмоқдалар.

А. Абалян фотолари.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

60 ЦЕНТНЕР УЧУН

БЎКА. Машҳур пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова бошлиқ бригада деҳқонлари бу йил ҳам ердан, техникадан ва бошқа моддий ресурслардан тадбиркорлик билан фойдаланиб, ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар. Бу бригадада 62 гектар ернинг ҳар гектаридан ҳозиргача 50 центнердан, жами бўлиб 310 тонна ҳосил олинди. Социалистик мажбурият ҳам муваффақиятли бажарилди. Ана шу пахтанинг 90 проценти машиналарда териб олинди. Э. Ашурматов, Т. Ризаев ўртоқлар ўзларига бириктирилган «зангори кема»лардан моҳирлик билан фойдаландилар.

Ҳали далаларда ҳосил мўл. Ҳамза номли колхознинг бу бригадаси коллективи ўз имкониятларини чамалаб, ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш учун курашмоқда.

АМАЛИЙ ЖАВОБ

Шу райондаги Тимирязов номли колхознинг Аҳад Қурбонов бошлиқ бригадаси ҳам 54 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил олиб, социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажарди. Давлатга топширилган 272 тонна пахтанинг 232 тоннасини моҳир механизатор Ҳасан Ҳожиев териб берди. КПСС Марказий Комитети Октябрь Чақириқларига амалий иш билан жавоб бераётган Ҳожиев шу кунларда ҳам ўз агрегатидан унумли фойдаланиш тадбирларини кўрмоқда.

ОТАЛИҚ ЁРДАМИ

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Район далаларида меҳнат қилаётган жуда кўп ҳашарчи коллективлар уюшқоқлик, юксак интизом намуналарини кўрсатиб, пахтакорларга сидқидилдан ёрдам бермоқдалар. Масалан, Чирчиқ шаҳридан келган ҳашарчилар кунига 300—350 тонна пахта териб топширмоқдалар. Чирчиқликларнинг мавсум бошидан буён шу кунгача хирмонга топширган пахталари 6 минг тоннадан ошиб кетди.

Ўзаро мусобақада «Узбекхиммаш» заводи ҳашарчилари олдинда бормоқдалар. Кейинги беш кунлик якунига мувофиқ улар ғолиб деб топилди, илғор теримчилар ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантирилди. Улар орасида Мавжуда Усенбекова, Муҳаббат Турсунбоева, Абдуваҳоб Тожиқулов сингари ўртоқлар бор.

ҒОЛИБ ОТРЯДЛАР

ЧИНОЗ. Район комсомол комитети ташаббуси билан тузилган 12 та комсомол-ёшлар зарбдор отрядлари хўжаликларда мардона меҳнат қилмоқдалар. Бу отрядларга турли соҳа йигит-қизлари уюшган. Ҳозиргача бу отрядларнинг кучи билан 500 тоннадан ортиқ пахта терилди. Айниқса, «Педагог», «Восток», «Битовик» отрядлари комсомол-ёшлари теримда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

ЯНА 35 МИНГ ДОНА

ОҲАНГАРОН районидаги Куйбишев номли совхозда паррандачилик жадал ривожланиб бораётир. Хўжаликда йилдан-йилга тухум тайёрлаш ҳам кўпаймоқда. Совхоз паррандабоқарлари 1984 йилги тухум тайёрлаш планини ҳам муддатидан илгари бажардилар. Эл дастурхонига 60 минг дона ўрнига 65 минг дона тухум етказиб берилди. Бу муваффақиятга асосан товуқлар маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига эришилди.

Паррандабоқарлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб йил охиригача яна 35 минг дона тухум етказиб бериш юзасидан мажбурият қабул қилдилар.

Қ.ОДИНАЕВ.

Халқаро ҳаёт

МОСКВАДАГИ ФЕСТИВАЛЬ ОЛДИДАН

ПРАГА. (ТАСС). Ҳукуматга қарашли бўлмаган халқаро демократик ташкилотлар вакилларининг Прагада бўлиб ўтган маслаҳат кенгашида қабул қилинган қўшма баёнотда тинчлик, демократик ва ижтимоий тараққиёт учун курашга ёшлар ва студентларни жалб этишнинг таъсирчан воситаси сифатида фестиваль ҳаракатини ривожлантириш муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланади. Ёшлар ва студентларнинг Москвада бўладиган XII жаҳон фестивалига тайёргарликка бағишланган кенгашда Жаҳон Тинчлик Кенгаши, жаҳон демократик ёшлар федерацияси, Халқаро студентлар иттифоқи ва бошқа ташкилотларнинг делегациялари ҳам иштирок этдилар.

Кенгашда ёш авлоднинг бўлажак анжумани вазифалари бутун дунёдаги прогрессив ва демократик ёшлар кенг доираларининг манфаатларига тўла мос эканлиги якдиллик билан уқтириб ўтилди.

ЖУДА КАТТА СИЁСИЙ АҲАМИЯТГА МОЛИК ВОҚЕА

ДАМАШҚ. (ТАСС). Сурия ва Совет томонлари муҳокама этилган барча масалалар юзасидан тўла ҳамжиҳатликка эришдилар, деди бу ерда Сурия президенти маҳкамаси матбуот бўлимининг мудири Д. Курейҳи. У Араб социалистик уйғониш партияси Бош секретари, САР президенти Ҳафиз Асаднинг СССРга қилган амалий дўстона визити якунларини шарҳлаб, томонлар музокараларнинг кун тартибидаги барча моддалари юзасидан бир хил фикрни билдирдилар, деб таъкидлади.

«Сирия таймс» газетаси Ҳ. Асаднинг Совет Иттифоқига қилган визитини ва эълон қилинган Совет- Сурия қўшма ахборотини жуда катта сиёсий аҳамиятга молик воқеа деб баҳолайди.

Совет Иттифоқи араб халқларининг содиқ дўсти бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда, уларнинг ҳаққоний ҳуқуқларини ёқлаб чиқмоқда, Яқин Шарқда мустаҳкам адолатли ва ҳар жиҳатдан тинчликка эришиш учун курашмоқда.

Сурия, деб уқтиради Дамашқ телевидениеси, СССРнинг тинчликсевар ташқи сиёсий ташаббусларига, аввало Яқин Шарқ можаросини бартараф этиш тўғрисидаги таклифига юксак баҳо берди. Шуни комил ишонч билан айтиш мумкинки, деб таъкидланади телевидение шарҳида, президент Ҳ. Асаднинг СССРга қилган визити ҳамма нуқтаи-назарлардан қараганда муваффақиятли ва самарали бўлди.

КОБУЛДА УЙҒУРЛАР ЖИРҒАСИ

КОБУЛ. (ТАСС). Бу ерда Афғонистонда яшовчи Уйғур миллати вакилларининг жирғаси йиғилиши бўлиб ўтди. АДР элатлари ва қабилалари ишлари министрининг ўринбосари Набизода жирға қатнашчилари ҳузурида сўзга чиқди. У, жумладан, маҳаллий ҳокимият ва бошқарув органлари тўғрисидаги қонуннинг қабул қилинганлиги, шу органларда аҳоли кенг табақалари иштирок этиб, АДРда социал адолат ва чинакам демократияни таъминлаш ишида Афғонистон Халқ демократик партияси билан мамлакат революцион ҳукуматининг энг муҳим тадбирларидан бири бўлганлигини таъкидлади. Уйғурларнинг учрашуви чоғида жирға раиси билан раис ўринбосари сайланди.

АМЕРИКАЧА «ДЕМОКРАТИЯ» ЎЙИНИ

ХАЛҚАРО ШАРҲ

Америка Қўшма Штатларида президент сайловларига озгина вақт қолди. Сиёсатдонлар, журналистлар, сайлов ишига мутасадди корчалонлар ва амалдорларнинг тиними йўқ. Мамлакатнинг баланд охуридан ем еб ўрганган балохўрлар республикачилар вакили Рональд Рейган ўз ўрнида яна бир муддатга қолса қозон ҳам, чўмич ҳам мой устида бўлади, деб уни кўкларга кўтариб мақташмоқда. Айниқса, оммавий қирғин қуроллари ишлаб чиқарадиган корхоналар эгалари Рейган учун жон куйдирмоқдалар. Чунки Рейган ҳукумат тепасига келгандан бери уларнинг ошиғи олчи бўлиб қолди. Кейинги тўрт йил мобайнида бойлардан олинадиган солиқ 750 миллиард доллар қисқартирилди. Ҳарбий харажатлар эса шу йиллар мобайнида 70 процент кўпайтирилди. Першинглар, Томогавклар, «МХ» ракета-ядро қурилмалари, химиявий қурол-яроғлар ишлаб чиқариш кўпайтирилди, ҳатто космик қуролланиш ҳам авжига чиқди. Ўзининг ваҳшийликлари билан ном чиқарган Марказий Разведка Бошқармаси жосуслари, Пентагон генераллари, ҳар хил турдаги террорчилар «Оқ уй»нинг ҳозирги президентидан мингдан-минг розидирлар.

Аммо Америкада кўпчиликни ташкил этувчи меҳнаткашлар, майда корхона ва ер эгалари борки, улар Рейгандан безор. Чунки «Оқ уй»нинг ҳозирги президенти давлат тепасига келгандан бери уларнинг аҳволи обдон ёмонлашди. Хилма-хил солиқлар, ишсизлик, социал бюджетларни Пентагон фойдасига қирқишлар натижасида мамлакатдаги қашшоқлар сони кескин кўпайиб кетди. Ҳозир Америка Қўшма Штатларида 35 миллиондан ортиқ аҳоли қора қозонни қайнатишга қийналиб қолган. Улар расмий камбағаллик даражасидан ўтиб, ишсиз бўлиш арафасида турибдилар.

Қари-қартанглар, маҳаллий миллатлар вакиллари айниқса, оғир аҳволга тушдилар. Мамлакатда миллатчилик, ирқчилик, порахўрлик, жиноятчилик бир неча баробар кучайди. Бу аҳволдан норози бўлганларнинг бошида полиция қамчиси ўйнади.

Энг ачинарлиси, Вашингтон маъмурияти ташқи сиёсат соҳасида милитаристик йўл тутди. Натижада жаҳонни термоядро уруши ёқасига келтириб қўйишди.

Дунёдаги барча тинчликсевар халқлар, ақли расо ҳар бир америкалик бу жараённи кўриб, билиб турибди. Лекин на чора. Америкада сайловлар тақдирини яна ўша пулдорлар ҳал қилади. У ерда ҳамма нарса пул билан ўлчанганидек, президентлик лавозими ҳам пулга сотиб олинади.

Энди Америкадаги сайловолди ташвиқотларига, Рейган билан Мондейл ўртасидаги тортишувлар, гўёки «рўй-рост» кўринган танқидларга келсак, булар америкача «демократия» ўйинидан бошқа нарса эмас. Ҳар қандай номзод ҳам президентлик курсисига ўтиргунга қадар қоп-қоп ваъдалар беради, камбағаллик, ишсизликни йўқотамиз, халқаро ишларда осойишталик ўрнатамиз, деган ширинсуханликни обдон эвига келтиради. Лекин сайловдан сўнг аҳвол яна аввалгисидан беш баттар бўлаберади.

Матбуот, телевидение ва радиодан чиқиб бир-бирларига тош отаётган номзодларнинг нутқларини эшитган кишиларда ҳақиқатан ҳам демократик эркинликлар мавжуд экан, деган таассурот қолгандек бўлади. Бу буржуа пропагандасининг найрангидан бошқа нарса эмас. Масалан, Рейган Картернинг ўрнини эгаллаётгандаги нутқларини бир эслайлик. Ўшанда голливудлик бу киноактёр бутун артистлик маҳоратини ишга солиб (фақат шу бўлса майли эди-я, у ҳатто Картернинг шахсий ҳужжатларини ҳам ўғирлади) президентлик курсисига ўтириш мақсадида юздан зиёд ваъдалар берган эди. Шулардан қайси бири бажарилди, деган саволга елка қисишдан бўлак жавоб йўқ. Чунки, Рейган ўша вақтда ҳарбий харажатларни қисқартириш, давлат қарзларини камайтириш, ишсизлик ва қашшоқликни чеклаш, чет эллар билан ҳамкорлик алоқаларини яхшилаш, социал масалаларда аҳолига ён босишга ваъда бергани эсимизда. Лекин амалда бунинг тескариси бўлиб чиқди. Америка матбуоти «Рейган ваъдасининг устидан чиқмасликда рекорд қўйган президент» деб ёзди.

Демократлар партиясидан президентликка номзод Уольтер Мондейл ҳам йирик монополиячилар вакили, сенатор Картер вақтида вице-президент бўлган. У ўзининг сайловолди нутқларида халқнинг дилидагисини топиб: «Советлар билан музокаралар бошлайман, ҳозирнинг ўзида Совет раҳбарлари билан тўрт марта учрашдим» деган гапларни қилмоқда. Тунови куни у радио орқали сўзлаган нутқида Рейган тўғрисида гапириб, ғалати бир фактни маълум қилди. Америка тарихида Герберт Гувер президентлик қилган даврдан бери Совет давлати бошлиғи билан бирор марта учрашмаган ягона президент Рейган экан.

Жаҳон халқлари Рейган бошчилигидаги Америка хатарли масканга айланиб қолганлигини билиб турибди. Шунинг учун ҳам дунёнинг турли чеккаларида, шу жумладан капитал мамлакатларида ҳам, ҳатто Американинг ўзида ҳам Рейган ҳукуматининг милитаристик ва агрессив сиёсатига қарши норозилик ҳаракатлари авж олмоқда.

АҚШ президентлигига кимни сайлаш америкаликларнинг иши, албатта. Бироқ, кўп миллионли совет кишилари социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари, жамики тинчликсевар халқлар Вашингтоннинг ҳозирги маъмурияти олиб бораётган сиёсатидан ниҳоятда ташвишда ва уни қораламоқдалар.

Ш. ҚОСИМОВ,
тарих фанлари кандидати.

● **НИКАРАГУА халқи тинчликни истайди. Лекин империалистларнинг агрессияси тўхтамаётганлиги туфайли улар қўлда қурол билан Ватанларининг мустақиллиги ва суверенитетини ҳимоя қилишга шай бўлиб турибдилар. Ҳозир бутун республикада оммавий намойишлар бўлиб ўтмоқда. Уларнинг қатнашчилари революцияни қаттиқ ҳимоя қилишга тайёрликларини изҳор этмоқдалар. Суратда: Леонда бўлиб ўтган намойиш қатнашчилари.**

Г. Надеждин фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ХКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ПЕКИН. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг хабар беришича, Пекинда Ўн иккинчи чақириқ ХКП Марказий Комитетининг 3-пленуми бўлди. Пленум Хитой экономикаси структурасини ислоҳ қилиш тўғрисида қарор қабул қилди ва 1985 йилнинг сентябрида умумхитой партия конференциясини чақиришга қарор қилди.

Пленум тўғрисидаги информацион ахборотда партия конференцияси 1986 —1990 йилларда ХХР халқ хўжалигини ривожлантириш еттинчи беш йиллик планининг асосий йўналишлари тўғрисидаги таклифларни муҳокама этади ва қабул қилади, бир қанча ташкилий масалаларни ҳам кўриб чиқади.

Ахборотда пленумнинг иши ХКП Марказий Комитети Бош секретари Ху Яобан, шунингдек ХКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси доимий комитетининг аъзолари Дэн Сяопин, Чжао Цзиян, Ли Сянь Нян ва Чэнь Юн раҳбарлигида ўтганлиги уқтириб ўтилади.

БИТИМГА ЭРИШИЛДИ

БУЭНОС-АЙРЕС, (ТАСС). Бу ерда Аргентина билан Чили ўртасида Америка чекка жанубининг Бигл бўғози районидаги чегара низоларини Ватикан воситачилигида бартараф этиш тўғрисида битимга эришилди.

Мазкур битимни Аргентина миллий конгресси ва Чили ҳарбий режими бошлиғи ратификация қилиши керак. Кузатувчиларнинг фикрича, битимга эришилганлигининг ўзи Чили билан Аргентинани бир неча бор қуролли можарога гиж-гижлашга уринган АҚШ ва Англиянинг агрессив сиёсати барбод бўлганлигини билдиради.

КОМПОЗИТОРЛАРИМИЗ — РЕСПУБЛИКА ЮБИЛЕЙИГА

ЯНГИ АСАРЛАР

Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 60 йиллигига бағишланиб пойтахтимиздаги «Баҳор» концерт залида ўзбек бастакорларининг янги асарлари тингланди ва муҳокама қилинди.

Бастакорларнинг янги қўшиқларини тингловчиларга М. Қориёқубов номидаги Ўзбекистон ССР Давлат филармониясининг Тўхтасин Жалилов номидаги Бутуниттифоқ профессионал коллективлари конкурсининг дипломати ўзбек халқ чолғу оркестри (бадиий раҳбари ва бош дирижёр, республикада хизмат кўрсатган артист Фарруҳ Зокиров, дирижёр Анвар Левиев) тақдим этди. Томошабинлар, айниқса, композиторлардан Фарҳод Алимовнинг «Тўёна» увертюраси, Қудрат Ҳикматовнинг «Лирик поэма»си, Тўлқин Қурбоновнинг «Поэма»си, Анатолий Вареласнинг «Менинг муҳаббатим — Ўзбекистон», Ҳабибулла Раҳимовнинг «Муборакбод» увертюраси ҳамда республика мақом ижрочилари конкурсининг лауреати Меҳри Ҳожиматова ижросида «Бу сенсан, Ўзбекистон» қўшиғини катта қизиқиш билан қарши олдилар.

Д. ҚОДИРОВА.

◆

ҚЎШИҒИМДАСАН, ЎЗБЕКИСТОН

Таниқли композитор Александр Берлин музиканинг қўшиқ жанрида ҳам самарали ижод қилиб келмоқда. У яратган оммабоп қўшиқлар жозибадорлиги билан ажралиб туради. Унинг Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати истеъдодли шоир Раим Фарҳодий билан ижодий ҳамкорликда ёзилган асарлари ҳам музика шинавандаларига манзур бўляпти. Икки ижодкор биргаликда яқинда яна бир оммабоп асар яратишди. У «Жонажон Ўзбекистон» деб номланди ҳамда республика музика жамоатчилиги муҳокамасидан муваффақиятли ўтди. Мазкур янги асар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллик юбилейига ижодий армуғондир.

А. АЛИЕВ.

МОСКВА КЎРГАЗМАСИГА

Ўзбекистон халқ санъати «Уста» бирлашмаси коллективи республика амалий санъати намоёндаларининг 5 мингдан ортиқ асарларини Москвадаги халқаро марказий савдо-кўргазмасига юборди. Улар орасида Тошкент ва Ургут, Урганч ва Андижон, Шаҳрисабз ва Самарқанд усталарининг антиқа кулолчилик буюмлари, гулдор газлама, лойдан ясалган ўйинчоқлар, металлдан ишланган буюмлар, ранг-тасвир асарлари ҳамда кўпгина бошқа буюмлар бор.

Яқинда чиқарилган «Ўзбекистоннинг амалий санъати» календари кўргазмага келганларга тақдим этилади. У мухлисларни ўзбек амалий санъати билан янада кенгроқ таништиради.

О. АПУХТИН.

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

СОФИЯ ХОЛА

Янгийўлда бундан бир неча йил бурун Ватан урушида ҳалок бўлган жангчилар хотирасига монумент қурилди. Монументнинг очилиш маросими Ғалаба кунида ўтказилди. Кўплар қатори мен ҳам бу тантанада қатнашдим. Монумент атрофи кўм-кўк дарахтлар билан ўралган. Ҳаво иссиқ, қуёш тафти ер сатҳини тандирдек қиздирмоқда. Атрофга экилган гуллар ҳам, баланд дарахтларнинг яшил барглари ҳам иссиқдан энтикаётгандек туюлади. Соя-салқин майдончада кишилар тирбанд. Одам кўплигига қарамай атроф сув сепгандек жим-жит. Йиғилганлар гўё нафас олишмаётгандек бошларини қуйи солиб сукут сақлашади.

Район ижроия комитетининг раиси митингни очди. Сўнгра Ватан урушининг қатнашчилари сўзга чиқишиб, даҳшатли урушда ўз кўзлари билан кўрган қонли воқеаларни гапира бошлашди. Уларнинг нутқлари тўпланганларни борган сари ҳаяжонга солар эди. Ахир уруш қайси бирларининг қалбини яраламаган дейсиз! Бири ўғлидан, яна бири акаукасидан ёки эридан, бошқалари эса қавм-қариндошларидан, яқин кишиларидан маҳрум бўлишган. Йиғилганларнинг барчаси қалблари билан йиғлашарди. Мен ҳам ҳаловатимни йўқотгандим. Хотирамдан ўчмаган қуролдошларимнинг ўқ тегиб ҳалок бўлганлари, шаҳар ва қишлоқларимизнинг аланга ичида ёнаётганлари, дорга осилган бегуноҳ аҳолининг жасадлари... ҳамма-ҳаммаси беихтиёр хаёлимдан ўтарди. Шу чоқ раиснинг овози эшитилди:

— Сўз, Степанова София Ивановнага.

Ким экан у? Минбарга кўтарилган аёл қалбини зардобга тўлдирган барча ғамғуссаларини, аламли изтиробларини гапирмоқчи бўлиб микрофонга юзланди-ю бирдан ҳўнграб йиғлаб юборди. Кампир йиғидан тўхташга, икки оғиз бўлса ҳам ичини куйдириб бораётган дардларини кўпчиликка айтиб, юрагини бўшатмоқчи бўларди. Аммо қанча уринмасин йиғидан ўзини тўхтата олмасди.

Митингдан сўнг уйга нохўш қайтдим, фикру хаёлимни микрофон олдида гапира олмай минбардан тушиб кетган ўша муштипар она эгаллади. У оғир азоб чекканга ўхшарди. Уруш уни бор-йўғидан жудо қилган бўлса керак, деган фикр тинчлигимни бузар эди. Кампир билан учрашиб, унинг бошидан ўтганларни эшитиб билмоқчи бўлдим. Орадан кўп ўтмай кампирнинг монумент атрофида ўтирганини кўриб қолдим. Гулзор ёнидаги супачада дам олиб узоқ гаплашдик. Бироқ у ўтмиши ҳақида лом-лим демади. Мен ҳам кампирдан сўрашга ботина олмадим. Унинг қалбини яралаган ўша оғир кунларини эслатиб яна изтиробга солиб қўйишдан тортиндим. Нoилож, аслида шу мақсад билан унинг ёнида ўтирибман. «Онажон» деб ниҳоят мен сўрашга ботиндим: «нега, ўша куни гапира олмадингиз, сўрасам бўладими?».

Кампирнинг буришган этсиз юзларида, ич-ичига ботиб кетган нурсиз мовий кўзларида бирданига сўлғинлик пайдо бўлди. Қуришган лаблари билинар-билинмас титрар эди. Кампирни қийнаб қўйганимни пайқаб, сўраганимга афсуслана бошладим. Бироздан сўнг кетмоқчи бўлиб ўрнимдан турган эдим, у енгимдан аста тортди: «Ўтир ўғлим, гапираман, ҳаммасини гапираман» деб мени тўхтатди. Жойимга ўтирдим. Кампир сўниқ товуш билан гап бошлади:

— Гомелнинг Житковичи деган районида яшардим. Районимиз обод эди. Ўн саккизга кирган Клава исмли қизим, ҳали ўн бешга тўлмаган Коля исмли ўғлим бор эди. Эрим Александр Петрович район партия комитетининг ходими бўлиб ишларди. Район марказида шинамгина уй-ҳовлимиз бўлиб, оиламиз билан ўша ерда тинчгина ҳаёт кечирардик. Отинг ўчгур уруш бошландию ҳаловатимиз бузилди. Эвакуацияга тайёрланаётган кезларимизда Александр Петровични обкомга чақириб қолишди. Қайтиб келгач, бизларни жўнатиб ўзи шу ерда қолишлигини, эвакуацияни тугатиб, сўнгра кетимиздан етиб боришини айтди. Мен ҳам, иккала фарзандим ҳам ундан илгари кетишга кўнмадик. Александр бизларни охирги эшелон билан жўнатиб ўзи қолмоқчи бўлди. Биз кўнмадик. Ниҳоят, эшелонга чиқмай у билан қолиб кетдик. Фашист босқинчилари районимизга яқинлашганда Александр биз билан хайрлашди. Шу кеча Коляни эргаштириб қаёққадир ғойиб бўлди. Клава отасининг буйруғи бўйича районимиздаги яширин ташкилотда қолди. Шундай қилиб, катта ҳовлида бир ўзим яшай бошладим. Кўчамизда Виктор исмли кўр киши яшар эди. Немислар районимизни ишғол қилгач, Виктор бизникига тез-тез келиб, эрим билан қизимнинг тинчлигидан хабар бериб турадиган бўлди. Орадан кўп ўтмай партизанлар кўприкни портлатишибди, немис солдатлари келаётган эшелонни ағдаришибди, ўқ-дори омборларини ёндириб юборишибди деган хабарлар эшита бошладик. Бир куни Виктор келиб мени барча сирдан хабардор қилди. Александр билан фарзандларимнинг кўрсатаётган жасоратларини эшитиб, ўзимда йўқ севиниб кетдим. У менга бу ҳақда ҳеч кимга ҳеч нарса демаслигимни таъкидлаб чиқиб кетди. Шундан кейин Виктор яна икки марта келди. Кейин ундан дарак бўлмади.

Қаҳратон қиш бошланди. Дераза ёнидан жилмай Виктор келадиган йўлга тикиламан. Ниҳоят кўча эшиги тақиллади. Ичкарига Виктор эмас бошқа бир бегона киши кириб келди. У печкага орқасини берганича менга узоқ тикилиб турди-да дўриллаган овозини пасайтириб: «Холажон, бу ердан тезроқ жўнанг, бошқа илож йўқ», деди. Сўнгра Клава билан Викторни қамоққа олишганидан дарак бериб чиқиб кетди. Мен шу райондаги танишимизникига бориб яшай бошладим. Уйдан кетган кунимизнинг эртасигаёқ фашист босқинчилари уйимизга бостириб кириб, бор-йўғимизни талашибди. Сўнгра уйимизни ёндириб юборишибди. Орадан бир ҳафта ўтгач, босқинчилар район аҳолисини дор ёнига тўплашди.

«Клавагинам!» Шу сўзни айтдию София холанинг кўнгли бузилиб кетди. Киприкларини намлаб томаётган ёш томчиларидан сўлғин юзлари ювилди. Мен уни овутишга ўтдим: «Қўйинг, София хола, йиғламанг. Ноилож, тақдир экан...».

София хола рўмолчаси билан кўз ёшларини артар экан, йиғи аралаш гапира бошлади: «Қизгинамни кўриб таний олмадим. Аъзои бадани калтак зарбидан шишган, қамчи изидан қавариб, кўм-кўк кўкариб чиққан. Эгнидаги пальтосини олиб қолишибди. Қаҳратон қиш изғиринида кўйлакчан, бошяланг турарди. Қизгинамнинг осилаётганлигини кўриб ҳушимдан кетиб қолибман... Танишимизникида узоқ ётиб қолдим. Қиш чекиниб, баҳорнинг илиқ нафаси сезила бошлаганида, уйимизга аввал ҳам келган нотаниш киши яна пайдо бўлди. У мени эргаштириб тун ярмида ўрмонга бошлади. Юришга дармоним келмаса ҳам югургим келарди. Чунки Александр билан Колянинг ҳузурига кетаётган эдим. Анчагина йўл босиб ўқ-дори ортилган партизанлар аравасига чиқиб олдим.

Тонг отишида Александр билан ўғлимнинг олдига етиб бордим. Бироқ мен уларни бир кунгина кўра олдим. Тунда ўтказиладиган жанговар операцияга тайёргарлик кўришаётганлари туфайли Александр ҳам, Коля ҳам мен билан бафуржа гаплашгани фурсат топиша олмади.

Қош қорайгач, отряд йўлга тушди. Ўрмонда уч-тўртта ярадор партизан билан қолдим. Ваҳима ичида узоқдан, жуда узоқдан эшитилаётган ўқ товушига қулоқ соламан, ичимга чироқ ёқса ёримайди. Дилим хуфтон, юрагим ниманидир сезаётгандек ваҳима ичида азоб чекаман. Юрагим бекорга нотинчланаётган эмас экан. Партизанлар эртаси кун чошгоҳда қайтишди. Улар қўлбола замбилда ҳушсиз ётган Александрни ертўлага олиб киришлари биланоқ ўзимни йўқотиб қўйдим. Бир Александрга, бир партизанларга қараб ўғлимни улар орасидан қидира бошладим. Ҳадеганда кўзимга кўринмагач, «Коля, Колягинам қаёқдасан?», деб чақирдим. Шунда партизан йигитлар бир оғиз сўз қотишмай бошларини қуйи солиб олишди. Тушундим, ўғлим ҳалок бўлибди. Овозим борича кичқириб эримга ташландиму ҳушимдан кетдим. Бир маҳал ўзимга келсам, эримни тобутга солиб қўйишибди. Яна ҳушимдан кетдим...

Икки кундан кейин биз турган ерга самолёт қўнди. Озиқ-овқат билан қурол-яроғлар келтирилган экан. Ярадор партизанлар билан мени «Катта ер»га жўнатишди. Госпиталда даволанаётган Аҳмаджон исмли партизан йигит билан она-боладек бўлиб қолдим. У оғир ярадор эди. Уни уйига бошлаб келдиму шу ерда қолиб кетдим. Мана, сал кам ўттиз йилдан буён шу инсон уйида истиқомат қиламан. Уни туғмаган бўлсам ҳам туғишгандан зиёда.

Шундай қилиб уруш оиламизни совурди: ҳам эрим, ҳам қизим, ҳам ўғлим ҳаётини бир умрга сўндириб, мени эса бу томонларга улоқтирди. Шундай инсонпарвар кишилар хонадонида яшаётганлигимдан миннатдорман. Оламда яхшилар кўп экан. Бегона юртда тентираб қолмадим. Ҳам туғишганларидан, ҳам ватанидан бир йўла ажралиб қолган мендек бахтсиз аёлга уйининг тўридан жой берган Аҳмаджон ўғлимдан миннатдорман, деб сўзини тугатди София хола.

Хайрлашаётганимда: «Бизникига кел ўғлим, Аҳмаджон билан таништириб қўяман» деб уйига таклиф этди. Мен розилик билдириб, София хола билан қуюқ хайрлашдим.

Вали ҒАФУРОВ.

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари учун яна бир қулайлик яратиб берилди. Бирлашма территориясида мева, сабзавот, озиқ-овқат ва саноат моллари билан савдо қиладиган янги магазин қуриб ишга туширилди. Шунингдек, бу ерда ишчи-хизматчилар ўзларини қизиқтирган китобларни ҳам харид қила оладилар. Суратда: янги магазин.

М. Мўминов фотоси.

ГДРлик ҳамкасблар ҳузурига

Тошкент тўқимачилари Германия Демократик Республикасининг Карл Маркс-Штадтдаги «Баумволле» тўқимачилик корхонаси коллективи билан мустаҳкам алоқа ўрнатганлар. Улар доимо тажриба алмашиб туришади. Шу йил «Баумволле» ишчи-хизматчиларидан бир группаси Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлиб, корхона ишлари билан яқиндан танишдилар. Дўстлик учрашувлари ўтказилди. Ана шундай кечаларнинг бирида, улар комбинат музейига корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлардан ташкил топган экспонатларни совға қилишди.

Яқинда Тошкент тўқимачилик комбинатининг бир группа социалистик мусобақа илғорлари Германия Демократик Республикаси тўқувчилари ҳузурига йўл олдилар. Улар орасида Г. Частухина, А. Муродов, К. Ражабов, С. Сулаймонов, Р. Михайлюк сингари 30 нафар илғор бор.

А. ГЕХТЛЯР.

МУҲИМ ҒАЛАБА

47-СССР чемпионати тугалланишига тўрт тур қолди. «Пахтакор» навбатдаги ўйинда Донецкнинг «Шахтёр» командасини ўз майдонида қабул қилди. 81-минутда Шквирин киритган ягона тўп ўйин тақдирини ҳал қилди. Бу муҳим ғалаба футболчиларимизга ўн еттинчи ўриндан ўн олтинчи ўринга кўтарилишга имкон яратди. Ҳозир «хавфли зона»даги Москванинг «Динамо» коллективида 23, «Пахтакор»да 22, «Нефтчи»да 21, ЦСКАда эса 18 очко бор. Охирги ўринни эгаллаб турган ЦСКА Минск динамочиларига 0:1 ҳисобида ютқазди. Армиячилар ўн ўйиндан бери бирор марта ғалабага эришмадилар. Олти ўйинки, рақиб дарвозасига тўп кирита олишмаяпти.

Ўтган турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Динамо» (Москва) — «Металлист» — 4:1, СКА — «Арарат» — 1:2; «Динамо» (Киев) — «Динамо» (Тбилиси) 1:1; «Зенит» — «Қайрат» — 1:1, «Черноморец» — «Нефтчи» — 2:1; «Жальгирис» — «Торпедо» — 0:2, «Спартак» — «Днепр» — 1:1.

Спорт

АЗМИДДИН ХЎЖАЕВ ХОТИРА-ТУРНИРИ

Пойтахтимиздаги шахмат-шашка клубида республикамизнинг биринчи чемпиони Азмиддин Хўжаев хотирасига бағишланган мусобақалар ўтмоқда. Унда ҳамюртларимиз: спорт мастерларидан Ўзбекистон чемпиони В. Логинов, республикамизнинг кўп марта чемпиони бўлган А. Грушевский, шунингдек С. Нодирхонов, Д. Қаюмов, С. Галахов, С. Загребельний, Т. Воҳидов билан бир қаторда 1984 йилги СССР чемпионатининг кумуш медали эгаси, СССР гроссмейстери К. Лернер, шу чемпионатнинг бронза медали совриндори халқаро гроссмейстер В. Энгорн (иккалови Одессадан), челябинсклик халқаро гроссмейстер А. Панченко ва бошқа шахматчилар қатнашмоқдалар.

Уч тур ўйинларидан сўнг уч очко тўплаган бухоролик С. Галахов пешқадамлик қилмоқда. Иккинчи ўринда бораётган тошкентлик В. Логинов ҳисобида икки очко бор.

6—7-ЎРИНДА БОРМОҚДА

Волгоградда бадиий гимнастика бўйича СССР кубоги мусобақалари давом этмоқда. Икки кунлик баҳслардан сўнг вильнюслик Д. Куткайте биринчи, Г. Белоглазова (Астрахань) иккинчи, омсклик спортчи Д. Дручинина учинчи ўринда бормоқдалар. Бутуниттифоқ, халқаро мусобақаларда муваффақиятли қатнашиб келаётган ҳамшаҳримиз В. Зарипова москвалик Д. Халнуллина билан олтинчи-еттинчи ўринларни эгаллаб туришибди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Ажойиботлар оламида

«КУЙЛОВЧИ» ТЕПА

Қозоғистондаги Или дарёсининг қирғоғидаги куйловчи қумтепа чўлдаги қиш изғиринларининг овози билан рақобатлаша олади. Шу жойларга хос қаттиқ шамоллар бир неча асрдан бери дарёнинг саёз жойларидан қумни учириб, тепа қилиб келмоқда. Қумтепанинг тик ён бағрлари 150 метргача кўтарилган.

Тепаликнинг динозавр орқасига ўхшаб кетувчи ўткир қирраси қарийб 2 километрга чўзилган.

Шамол кучайганида тепанинг тишини қум зарралари тутундек қоплайди, шамол тинганида эса қумтепа куйлай бошлайди. Сибизға куйига ўхшаб кетадиган товушлар ўқтин-ўқтин шу қадар кучаядики, ҳатто дарёдан сузиб бораётган баржаларнинг гудокларини ҳам босиб кетади. Шу қумтепадан 3 километр наридаги Бакенчи уйида эса бу пайт дераза ойналари дириллаб кетади.

Кола ярим оролида, Байкал соҳилида, Рига денгиз бўйида, Днепр, Ока, Вилюй ва Лена соҳилларида ҳам «куйлайдиган» қумтепалар бор. Лекин Или водийсидаги бу ҳодиса энг ўткири экан. Бу ердаги «куйлайдиган» тепалик қўриқхона деб эълон қилинди.

Олимлар бу табиат ҳодисасини ҳар хил тушунтирмоқдалар. Ҳар ҳолда уларнинг кўпчилиги «куйлаш» қум зарралари ўртасидаги ҳавонинг вибрациясидан вужудга келади, деган фикрда тўхталмоқда.

Олмаота қўриқхонасидаги бу қумтепа кўпларни қизиқтирмоқда. Қумтепа яққол кўринадиган ва «оҳанглари» эшитилиб турадиган Или соҳилига сайёҳлар сўқмоғи очилган.

О. БАБИЙ, ТАСС мухбири.

УЛКАН ҚОВОҚ

Эстониянинг Сааремаа оролида тракторчи Арво Парбо полизда етиштирган қовоғини уйга келтириш учун махсус замбил ясади. Чунки битта қовоқ 40 килограммдан ҳам кўп келди.

Ф. КААЗИК, ТАСС мухбири.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. 9.55 — «Горнчилар, қаердасиз?». 10.25 — «Дўст қалби». Бадиий фильм. 11.50 — «Саёҳатчилар клуби». 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Мамлакат телестудияларининг ҳужжатли фильмлари. 16.10 — «Совет тасвирий санъати». 17.00 — Халқ куйлари. 17.15 — «Сенинг ленинча кутубхонанг». 17.45 — Концерт. 18.05 — «Стадион ҳамма учун». 18.35 — «Қувноқ нотачалар». 18.45 — «Фан ва турмуш». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Биз БАМни қуряпмиз». 20.05 — «Островский уйи». Фильм-спектакль. 21.30 — «Время». 22.05 — «Островский уйи». Фильм-спектаклнинг давоми. 23.40 — «Дунё воқеалари». 23.55 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15—9.35 — Ҳужжатли фильм. 12.05—12.40 — «Шахмат мактаби». 14.00 — «Дарсга йўл». Телеочерк. 14.30 — Илмий-оммабоп фильм. 14.45 — Ёзувчи Э. Казакевич ижодига бағишланган кўрсатув. 15.30 — Тарих саҳифалари. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Спорт ҳақида ҳужжатли фильмлар. 21.20 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — «Кумуш ёш». Телевизион бадиий фильм. 23.20 — Концерт.

ЎзТВ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.25 — Ҳужжатли фильм. 10.40 — «Генерал Ватутин». Спектакль. 1-қисм. 11.30 — Ўқув программаси. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Ўқув программаси. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — «Қувноқлар даврасида». 18.40 — «Энг яхши тажриба—хўжаликни юритиш практикасига. 19.05 — «Оқ олтин»ни ёнғиндан сақлайлик. 19.30 — Ахборот. 19.50 — «Гулистон» журнали саҳифаларида. 20.30 — «Ахборот». 20.55 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Дурангсиз ўйин». Бадиий фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 9.00—16.30 — МТ-II. 18.15 — Фильм-балет. 18.55 — Ўқув программаси. 19.25 — Телефильмлар. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Чемпион бўлмоқчиман. Телефильм. 20.30 — «Болалик. Ўспиринлик. Ёшлик». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — МТ-II.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

ҚУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

1984-85 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар, пионервожатийлар ва СССР Қуролли кучлари сафида хизматни ўтаб бўлганлар, совхозлар, мактаблар ва ҳарбий қисмлар қўмондонлигининг йўлланмаси бўлган ёшлар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар йўлланма берган ташкилотда камида бир йил узлуксиз меҳнат қилган бўлишлари керак. Институтнинг тайёрлов бўлимига кирувчилар билан чет тили ва СССР тарихи фанларидан суҳбат ўтказилади ва шу суҳбатнинг натижаларига қараб инглиз, немис ва француз тиллари факультетларига қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимини муваффақиятли тугатганлар Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти кундузги бўлимининг 1 курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

1984/85 ўқув йилидан бошлаб институт «Чет тили» ва ўзбек мактаблари учун «Рус тили ва адабиёти»дан мутахассислар тайёрлайди.

Тайёрлов бўлимига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: институт ректори номига ариза, кўрсатилган намуна бўйича иш жойидан (ҳарбий бўлимдан) йўлланма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), иш жойидан (ҳарбий бўлим) характеристика, ташкилот раҳбари томонидан тасдиқланган меҳнат дафтарчасининг кўчирмаси, медицина справкаси (086/У форма), 8 дона фотосурат 3x4 см.).

Аризалар 10 ноябргача қабул қилинади.
Суҳбат 16 ноябрдан 20 ноябргача давом этади.
Қабул қилиш 26 ноябрдан 30 ноябргача ўтказилади.
Ўқиш 1 декабрдан бошланиб, 8 ой давом этади.
Тайёрлов бўлимига кирувчилар стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.
Ўрта мактабнинг кундузги бўлимини 1984 йилда тугатганлар меҳнат стажи бўлса ҳам тайёрлов бўлимига қабул қилинмайди.

Мурожаат учун адрес: 700020, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 48-уй, 6-хона. Тайёрлов бўлимининг қабул комиссияси.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ «ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ»

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ 176-ТОШКЕНТ ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

қизғин иш участкаларидаги электр-кўприк кранлари машинисти, қизғин иш участкаларида ишловчи электрослесарь, электр пайвандловчи. Ўқиш муддати — 1 йил;

металл моделлар бўйича моделчи, автослесарь (электрокара бошқарувчи малакасини олган ҳолда), ўқишни тугатгач транспорт ҳайдаш ҳуқуқини берувчи гувоҳнома берилади (бу мутахассислик бўйича ўқувчилар ётоқхона билан таъминланмайдилар), **электрик, электр пайвандловчи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь-механик, ОТК контролёри, дурадгор. Ўқиш муддати — 3 йил;**

фрезерчи-универсал, қизғин иш участкаларида саноат ускуналарини созлаш ва ремонт қилиш бўйича слесарь-механик, электр-кўприк кранлари машинисти, синовчи-тракторчи-механика йиғув ишлари слесари малакасини олган ҳолда, ўқишни тугатгач транспорт ҳайдаш ҳуқуқини берувчи гувоҳнома берилади, токарь-универсал. Ўқиш муддати — бир ва уч йил.

Билим юртини тугатганлар тўлиқ ўрта маълумот ва мутахассислиги тўғрисида диплом оладилар ва олий ўқув юртларига ўқишга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқишга қабул қилинганларнинг барчаси 3 маҳал овқат, кийим бош, махсус кийим билан таъминланадилар, зарур бўлган кишиларга секция типидаги ётоқхонадан жой берилади. Ўқиш даврида ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси жараёнида ишлаб топилган маблағнинг бир қисми тўланади.

Билим юрти яхши жиҳозланган ўқув кабинетлари, устахоналар, стадион, спорт зали, бассейн, барча қулайликлари бўлган секция типидаги яхши жиҳозланган ётоқхонага эга. 6 тўгарак ва 11 спорт секцияси ишлаб турибди. Эстрада, духовой ва миллий ансамбллар мавжуд. Билим юрти қошида ДОСААФ спорт-техника мактаби филиали (картинг ва мотоспорт) фаолият кўрсатаётир. Ёзги таътил даврида дам олиш учун Чорвоқ сув омбори яқинида спорт-соғломлаштириш лагери бор.

Билим юртига ўқишга киришда қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3x4 см.), характеристика.

Бизнинг адрес: 700177, Тошкент шаҳри, 1-Ташавтомаш массиви (17, 1, 1 э, 16, 24-автобуслар, 28-маршрут таксисининг «Трактор заводи» бекати).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

ВИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, Ленинград кўчаси, 32. ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749, қишлоқ хўжалиги—325647, пропаганда—325556, совет қурилиши—325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553, адабиёт ва санъат—325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733, хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354, фельетонлар—325556, фотомухбир—325894.